

Kubos mislė dar neišspręsta

Kad būtų aiškiau sekėti tolimesnę Kubos įvykių plėtotę, patiekiamo Prezidento laiško Chruščiovui tekstą, kuriuo jis žadėjo nepulti Kubos, jei bus išpildytos tam tikros sąlygos, kurias sovietai tik iš dalies išpildė. - Formaliai žiūrint, Prezidentas galėtų nesilaikyti savo pažado, tačiau, atrodo, kad jį baido invazijos kaina.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Rizikinga rašyti apie įvykius, kurių raida kiekvienu momentu gali pasikeisti. Galimas dailtas, kad kai šios eilutės pasieks skaitytojus, jos bus pasenusios. Prezidentas J.F. Kennedy pirmadienį turėjo posėdį su krašto saugumo taryba. Ten buvo diskutuojama Kubos situacija ir tartasi apie tai, kas darytina toliau. To posėdžio rezultatai rašant šias eilutes dar nebuvo žinomi, tačiau kokie jie būtų, Kubos mislė greičiausiai dar nebus išspręsta. Laukiant jos sprendimo mes turėtume prisiminti kai kuriuos faktus.

Pereitą savaitę V. Rastenį samprotavo, kas būtų, jei Castro režimas toliau pasilikis Kuboje. Į tai sekančią dieną atsiliepė Chicagieškės Naujienos, užginčyda-

mos faktą, kad prezidentas būtų pažadėjęs Kubos nepulti. TIME praneša, kad tą patį daręs ir Valstybės Sekretorius D. Rusk. Jis aiškines lotynų Amerikos ambasadoriams Washingtone, kad prezidentas tokio pažado nėra davęs. Aiškumo dėliai pažodžiui pacituosime prezidento laišką iš š. m. spalio 27 d.

Prezidentas Kennedy rašė Nikitai Chruščiovui:

"Iš jūsų laiško matau, kad jūs pasiūlymo pagrindiniai elementai -- kurie, kaip aš juos suprantu, būtų aplamai imant priimtini -- yra tokie:

1. Jūs sutiktumėt pašalinti iš Kubos tas ginklų sistemas su atitinkamu Jungtinių Tautų stebėjimu ir priežiūra: ir sustabdytumėt, su atitinkamomis garantijom,

tolimesnį tokių ginklų gabenimą į Kubą.

2. Mes... sutiktumėm... tuo pat (promptly) atšaukti karantiną... ir pažadėti nepulti Kubos (We... would agree... to give assurances against the invasion of Cuba...)

Bet pirmoji sąlyga yra... sustabdytas Kubos raketų bazių statybos ir tų ginklų pavertimas neveiksmingais tarptautinėje priežiūroje."

Tą paskutinę sąlygą Chruščiovas išpildė ta prasme, kad jo laivai išvežė iš Kubos 42 daiktus, kurie, iš Amerikos laivų ir lėktuvų žiūrint, atrodė kaip raketos, tačiau Kuboje dar liko 20 ar 30 sovietų bombonešių, kurie galėtų atominėm bombom apmėtyti taikinius Amerikoje. Be to, galimas daiktas, kad liko ir tam tikra dalis raketų, kurių egzistencijos amerikiečiai iki šiol nepajėgė nustatyti. Castro, kuris būk tai neklusos Maskvos, neįsileidžia į savo kraštą tai patikrinti. Pas Castro vieši A. Mikoja-nas, kuris, kaip tikima ar norima tikėti Amerikoje, įkalbinėja Castro nusileisti arba... greičiau kartu su Castro planuoja, ką daryti, kad Kuba ir toliau pasilikų raudona ir Maskvai patikima.

Tokioje situacijoje prezidentas turi apsispręsti ką toliau daryti. Spalio 22 d. jis turėjo iniciatyvą savo rankose. Sovietai nusileido, tačiau stengėsi išsiderėti kaip galima geresnes sąlygas. Deryboms einant atrodė, kad JAV lyg sutinka atsakyti nuo patikrinimo vietoje principo ir pasitenkinti tik orine inspekcija. Tokia laikysena, žinoma, negali būti užgirta tų, kurie kiek geriau pažįsta sovietus, jų taktiką ir galvoseną.

Kaip matome iš laiško teksto, prezidento pažadas nepulti Kubos dar nėra, taip sakant, įsigaliojęs, nes neišpildytos jo pastatytos sąlygos. Iš kitos pusės pulti Kubą vien tam, kad patikrintus ar sovietai išvežė visas savo raketas, būtų truputį juokinga, ypač kad toks puolimas - invazija greičiausiai kaštuotų iš abiejų pusių nemažai gyvybių. Savaimė aišku, kad galutini invazijos rezultatai nepaliekia jokių abejonių, tačiau invazija ilgesniam ar trumpesniam laikui pririštų bent 6 JAV divizijas ir didelę laivyno dalį. Tai yra turbūt svarbiausios priežastys dėl kurių prezidentas iki šiol nenorėjo rimtai galvoti apie invaziją.

Kaip ten būtų, kad ir sąlyginis

Chicagoje Jaunimo Centre dramos teatras Atžalynas gruodžio 15. ir 16 d. vaidins B. Pūkelevičiūtės 3-jų veiksmų pasaką "Aukso žąsis". Nuotraukoje aktoriai su autore. Iš kairės: Leonas Nakutis, Kazys Veselka, Jonas Kelečius, Vytautas Juodka, Birutė Pūkelevičiūtė, Stasys Gasilūnas, Romas Stakauskas, Eglė Vilutienė ir Vacys Macieža. Dekoracijos Telesforo Valiaus. Chicagiečių tarpe didelis susidomėjimas besitartinančia premjera.

V.A. Račkausko nuotrauka

LIETUS PADĖJO SNIČKUI 'PRALENKTI AMERIKA'

Lietuvos žmonėms bulvės keturis kartus brangesnės kaip Amerikoje ir dešimteriopai brangesnės kaip buvo nepriklausomoje Lietuvoje.

Maskvos pavedimu, nuo šių metų pavasario Sniečkus Lietuvoje yra ne tik Chruščiovo vietininkas komunistų partijos, valdžios, bet ir visos žemės ūkio gamybos tvarkymo reikaluose. Jis yra vyriausias visų (visą Lietuvą žemę užvaldžiusių) bolševikų dvarų ir visų XX amžiaus baudžiauninkais paverstų Lietuvos žemdirbių urėdas. Jam pavesta prižiūrėti, kad žemės ūkio gamyba Lietuvoje "pasisivytų ir pralenktų Ameriką".

Daugiau lietaus, negu Sniečkaus genialaus vadovavimo dėka, bent vienu požiūriu tai bus tikrai pasisekę: b u l v ė s Lietuvos žmonėms šįmet jau keturis kartus brangesnės kaip Amerikoje! Tai būtų net neįtikėtina, jei sausi skaičiai to nepatvirtintų.

Dėl tikrai nepalankaus oro ir ypač dėl tokio ore netikusio biurokratiško darbo organizavimo, bulviakasis, kaip ir kasmet bolševikiškai tvarkomuose dvaruose, susivėlino ir didžiulama bulvių nenukastos sumirko ir supuvo. Įvyko priešbolševikiniais laikais Lietuvoje beveik negirdėtas dalykas: ypatingai aštri

pažadas nepulti Kubos, dabar atrodo, buvo duotas be reikalo. Sovietai be abejo būtų sutikę atitraukti savo raketas be to pažado, o Castro režimas susidurtų su labai dideliu spaudimu iš vidaus. Belaukiant invazijos, kuriečiai darytųsi vis daugiau ir daugiau nekantrūs.

bulvių stoka. Tokiu atveju "visa žinanti" ir viską tvarkanti bolševikinė valdžia nepajėgia sulaužyti ūkinio dėsno, pagal kurį stingamų dalykų kainos neišvengiamai kyla. Taigi, bulvių kainos šiuo metu Lietuvoje, kaip sako, "pasakiškos", būtent: nuo 7 iki 8 rublių už paprastąjį, 50 kilogramų centnerį. (Oficialiai statistikoje centneriu vadina 100 kilogramų). Ką tokia kaina iš tikrųjų reiškia, galima suprasti atlikus kai kurių paskaičiavimų.

Paprastasis centneris, tai yra, 50 kilogramų yra 110 amerikinių svarų. Jei imsime, kad toks centneris kaštuoja 7 rubliai ir 70 kapeikų (tai arti aritmetinio vidurkio tarp 7 ir 8 rublių), tai išeina, kad amerikinio bulvių svoro kaina Lietuvoje dabar yra apie s e p t y n i a s kapeikas.

Amerikoj mažmeninė bulvių parduodamoji kaina miestuose svyruoja pagal bulvių rūšį nuo pusės iki dešimties centų. Tai irgi galima imti kiek paaugstiną vidurkį — s e p t y n i centai.

Jeigu priimtume bolševikinės valdžios skaičiavimą, anot kurio jų kapeika esanti 11% vertesnė už centą, tai jau išeitų, kad bulvės Lietuvoje dabar yra apie 11% brangesnės kaip Amerikoje. Bet tie, kurie Lietuvoje dabar turi bulvės pirkti rubliais ar kapeikomis, kainų nelygina valdžios mastu. Jie skaičiuoja, kiek tų bulvių jie gali įsigyti už rubliais matuojamą jų darbą. Vidutinis darbininkas

ar tarnautojas, kuris gauna 70 rublių atlyginimo per mėnesį, už tuos rublius gali nusipirkti 100 svarų bulvių. O toks pat vidutinis darbininkas ar tarnautojas Amerikoje gauna 70 dolerių per savaitę ir už tą atlyginimą gali pirkti irgi 1000 svarų bulvių, o už mėnesio darbą jis gali turėti daugiau kaip 4000 svarų. Tad realiai Lietuvos žmonėms bulvės ir pasidarė net

(Nukelta į 2 ps.)

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

- **SOVIETŲ POVANDENINIAI LAIVAI** buvo priversti iškilti į vandens paviršių Kubos vandenvyse prie JAV Guantanamo bazės.
- **SEN. GOLDWATER** vienoje savo kalbų pareikalavo, kad Stevensonas būtų pašalintas iš JAV delegacijos JTO. Jis, girdi, nuolat reikalauja švelnios politikos komunizmo atžvilgiu.
- **KAZAKSTANO ŽEMES ŪKIO PRODUKCIJA** jau ketvirtį metų iš eilės neatsiekia nustatytų normų.
- **PRANCŪZIJOS SOCIALISTŲ VADAS GUY MOLLET** pareiškė, kad jo partija sekančiuose rinkimuose blokuos su komunistais, kad nuvertus de Gaulle.
- **SENATORIUS FRANK J. LAUSCHE** PAREIKALAVO sušaukti Senato užsienio reikalams komisiją "misterinei Kubos situacijai" apsvartyti.
- **VAK. VOKIETIJOS KANCELERIS K. ADENAUERIS** lapkričio 13 d. atskrido į JAV pasitarimams su Prezidentu Kennedy.
- **ŠVEDIJOJE IŠKILMINGAI ŠVENČIAMA** jos karaliaus Gustavo 80 metų sukaktis.
- **INDIJOS PREMJEERAS NEHRU PAREIŠKĖ**, kad kovos su raud. Kinija galinčios tęstis metais. Jis išpėjo didesnių miestų gyventojus nuo galimų bombardavimų. Bet -- karo dar nepasiekė nei viena pusė.
- **KUBOS ATSTOVAS JTO LECHUGA PAREIŠKĖ**, kad Kuba nesutinka įsileisti jokios inspekcijos nusiginklavimo patikrinimui.
- **PO"VALYMŲ" BULGARIJOS KOMUNISTINĖJE VYRIAUSYBĖJE** gyventojams pažadėta -- nauja konstitucija.
- **TUKSTANČIAI STATYBOS DARBININKŲ SIBIRE**, Kuznecko rajone, apleido darbus, nusiskųdami žemais atlyginimais ir vadovybės nesugebėjimu. Pagal planus, tame rajone buvo pradedta statyti fabrikai, kurių gaminiams vietoje visai nėra žaliavų. Darbo jėgos nustojimas pakirto ir suardė visus planus, nors pradėtiems projektams išleista milijonai rublių.
- **YEMENASIR NASSERIO ARABŲ RESPUBLIKA** sudarė sutartį, kurią Nasseris pavadino "nauja pakopa į arabų pasaulio išlaisvinimą".

Šiandien ir rytoj

ŠNIPO dr. Klaus Fuchso likimas gal atidarys akis kitiems vakariečiams komunistams, kurie dar naiviai tarnauja Maskvos interesams.

Kaip visi prisimena, jaunas vokiečių mokslininkas dr. Klaus Fuchs, atominiais klausimais specialistas, Hitlerio persekiojamas, emigravo į Angliją, kur gavo britų pilietybę. Antrojo pasaulinio karo metu jis buvo pakviestas į Ameriką, kad savo mokslinius gabumus galėtų skirti šio krašto slaptiems projektams realizuoti. Jis sutiko ir dirbo prie pirmosios atominės bombos pagaminimo. Po karo jis dar kurį laiką Amerikoje tęsė darbą toje srityje ir vėliau grįžo į Angliją kaip atominis ekspertas. 1950 metais jis buvo suimtas ir tada buvo sužinota, kad per dešimt metų jis išdavinėjo sovietams paslaptis apie sąjungininkų atominį ginklų gamybą.

Klaus Fuchs pasirodė buvęs komunistų partijos narys ir net nebandė paneigti savo šnipinėjimo veiklą. Priešingai, jis didžiuosi savo idealizmu, galėjęs žinias perduoti sovietams, tuo norėdamas išlyginti didžiųjų valstybių lygsvarą.

Už šnipinėjimą jis buvo nubaustas 15 metų kalėjimo, bet atsėdėjęs 8 metus, už gerą elgesį buvo išleistas ir repatrijavo į Rytų Vokietiją...

PRADŽIOJ Šnipui dr. Klaus Fuchsiui sekėsi. Jis tuoju buvo pakviestas profesoriumi į Leipzigo universitetą ir paskirtas Rosendorfo atominio tyrinėjimo instituto direktoriaus dešiniąja ranka.

Tada jis sakė: "Aš niekad daugiau nebedirbsiu Vakarams. Aš tikrai esu įsitikinęs, kad komunizmo sistema yra geresnė". O pareiškime per radiją, kreipdamasis į vakariečius mokslininkus, apie Sovietiją kalbėjo kaip apie taikos pavyzdį.

Po kiek laiko jis buvo pakviestas dirbti į Dubą, kur yra sovietinio bloko atominio tyrinėjimo institutas.

Bet čia jo idealizmas sumažėjo. Pagaliau jis, kaip ir daugelis mėgėjų, kurie komunizmą pažindami teoretiškai idealizuoja sovietiją, kol nesusiduria tiesioginiame kontakte, suprato, kad buvo smarkiai apgautas, kad sovietų į praktika yra toli nuo teorijos.

Fuchs, padaręs sovietijai milžinišką patarnavimą, staiga suprato tikruosius komunistų politinius tikslus. Jis pamatė Dubą, kad sovietai atominis atradimus stengiasi pritaikyti kariniams tikslams. Jis atsiskak tuo keliu eiti.

SOVIETAİ IŠ pradžių Fuchso nesuprato. Jie sutinka su idealizmu, kol šis tarnauja jų uždaviniams įgyvendinti ir Vakarų nenau-dai. Jie remia manifestacijas prieš Vakaruose daromus atominius bandymus, bet jokių būdu ne prieš sovietinius bandymus.

Tad Fuchso idealizmas jiems pasidarė nepakeliui.

Pradžioj jie bandė jį "įtikinti" apie skirtumą amerikietiško ir sovietiško atominio bombų, įrodinėdami, kad sovietinės bombos esančios geros ir tarnaujančios taikingiems tikslams. Bet Fuchs spyriai šiai dialektikai. Tada sovietai pakeitė taktiką ir pradėjo jam grasinti, uždrausdami dirbti laboratorijose.

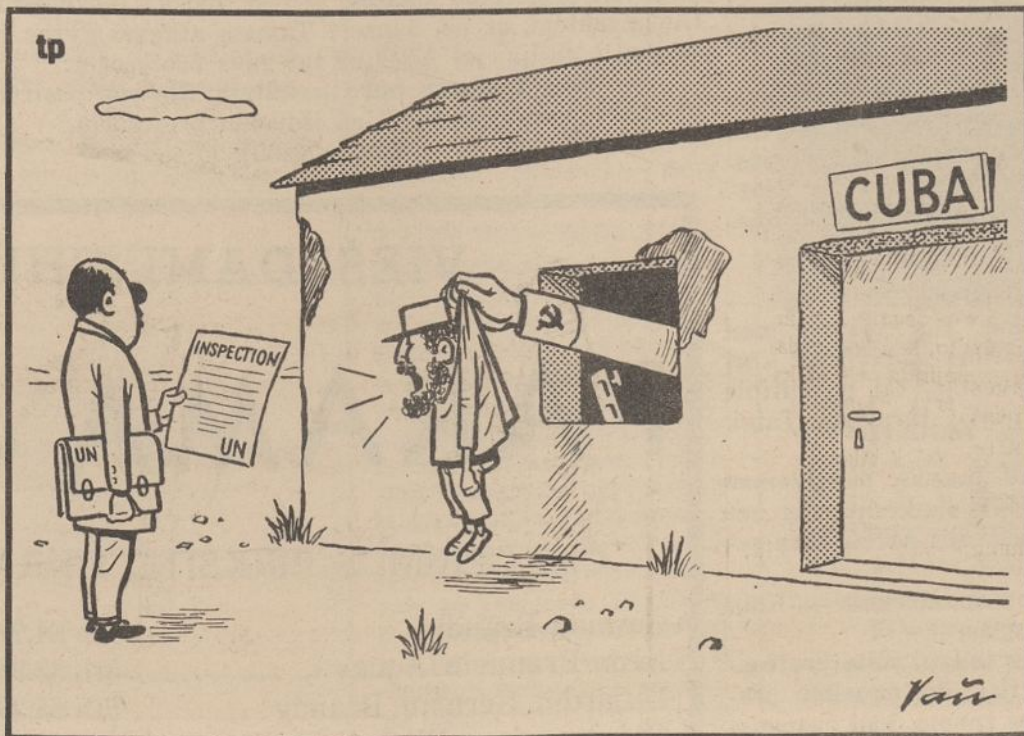
Dr. Klaus Fuchs atsidūrė spąstuose. Jis nebegalėjo grįžti į Vakarus, nuo kurių jis pats nusigrežė ir dėl to, kad jau per daug žinojo apie sovietų pažangą atominuose tyrinėjimuose. Tad, kaip tokiais atvejais būna sovietijoje, jį "ištikio nervų priepuolis" ir šiuo metu gydomas Bad Liebensteine, Rytų Vokietijoje, psichiatri-nėje ligoninėje. Atgavęs protą, komunistų jis vistiek laikomas pamušusiu žmogumi.

Jo likimas gal bus pavyzdžiu kitiems salioniniams komunistams, kurie nesusidūrę su sovietų brutalumu, yra idealistai ir tiki Maskvos taika.

SNIČKUS. Maskvos "gauleiteris" Lietuvoje, vizituodamas Šiaulių apskrityje "Raudonosios vėliavos" kolchozą, klausia ekonomo, kaip sekasi kolchozui, pirmininkui numirus.

-- Viskas vėl grįžo į senas vėžes, -- aiškina ekonomas. -- Tik pirmąją dieną visi žmonės buvo linksmi...

(vg)

Castro: - Kuboje mes turime teisę daryti kas mums patinka!...

Vertė J. P. PALUKAITIS

(88)

Nė vienas nekalbėjo, kol pagaliau Janscis, pasižiūrėjęs į savo ranką, ramiu, monotonišku ir be jokios gyvybės balsu prabilo:

— Tokia kvailystė! — jis išsitraukė nosinę ir prispaudė ją prie žaidos, iš kurios lašėjo kraujas. Ir kaip gaila geros degtinės. Labai atsiprašau, Vladimirai.

Pirmą kartą jie išgirdo, kaip Janscis pavadino Grafą jo tikrojo vardu.

— Dėl Dievo meilės, kas buvo ten? — prabilo senasis Jeningas tyliu, virpančiu balsu, ir jo rankos drebėjo taip stipriai, kad jis nuliejo degtinę, turėdą savo stiklinėje.

— Tai buvo daugelio dalykų paaiškinimas, — kalbėjo Janscis, kuris apvyniojo ranką nosine, užgniauždamas jos kampus delne, kad prilaikytų tvarstį, ir nukreipė akis į židinio ugnies raudonį. — Dabar mes žinome Imres dingimo be pėdsakų priežastį, dabar mes žinome, kaip Grafas buvo iššifruotas. Imrę pagavo AVO, jį nugabeno į Stalino gatvės rūsius, ir ten prieš pat mirtį jis prakalbo.

— Prieš mirtį, — tyliai pasakė Grafas. — O aš buvau įtaręs, kad jis pabėgo. — Jis pasižiūrėjo klausdamas ir nesuprasdamas į telefoną. — Ar tamsta tik nenori pasakyti, kad...

— Ne, — tyliai atsakė Janscis. — Imrė mirė vakar — vienišas ir apleistas. Vargšas Imrė. Dabar prie telefono buvo Julija. Imrė buvo pasakęs, kur ją rasti, ir AVO nuvažiavo ir pagavo ją tuo metu, kada ji buvo jau beišvykstanti čion. Ir paskui privertė ją pasakyti, kur yra mūsų būstinė.

Reinoldas staiga pašoko taip, kad jo kėdė triukšmingai nuvirto.

— Tai Julija rėkė! — pasakė jis dusliu, visiškai pasikeitusiu balsu. — Ją kankino, tie šunes ją kankino!

— Taip, prie telefono buvo Julija, — tęsė Janscis. — Hidas norėjo man parodyti, kad nejuokauja. — Janscio monotoniškas balsas pasidarė neaiškus ir prislopintas, kai jis paslėpė delnuose savo veidą. — Bet kankino ne Juliją, kankino Katariną, ir Julija turėjo į tai žiūrėti ir man pasakoti.

Reinoldas žiūrėjo į Janscį ir nieko nesuprato, Jeningo veide pasirodė pasibaisėjimas, o Grafas nesiliaudamas tyliai keikėsi, bėrė beprasmišką eilę nešvankių keiksmų, ir Reinoldas suvokė, kad Grafas turėjęs suprasti, koks reikalas; ir paskui Janscis vėl pradėjo kalbėti, tyliai ir lyg sau vienam, ir tada Reinoldui viskas staiga paaiškėjo, ir jo kojos iš karto taip keistai nutirpo, kad jis turėjo atsisėsti.

— Aš žinojau, kad ji nemirusi, — murmėjo Janscis. — Aš visą laiką žinojau, kad ji dar tebegyva, aš niekada nepraradau vilties ją atrasti, ar ne, Vladimirai? Aš žinojau, kad ji nemirusi. Ak, kodėl Dievas neleido jai numirti? Kodėl Jis jai neleido mirti?

Janscio žmona, suvokė Reinoldas lyg pro miglą, tai ji dar tebegyvena, tai ji dar tebėra išlikusi gyva. Julija manė, kad ji mirusi, praėjus kelioms dienoms nuo jos išgabenimo; tačiau ji nemirė, ta pati viltis, tas pat tvirtas įsitikinimas, kuris Janscį skatino neuilstamai jos ieškoti visoje Vengrijoje, greičiausiai ir jo žmonoje išlaikė valią išlikti gyvai, nes ji buvo tvirtai įsitikinusi, kad Janscis ją vieną dieną surasias. Dabar ji buvo AVO letenose, Hidas išvažiavo iš Szarhazos kalėjimo žinodamas, kur ji yra, tie velniai turi ją savo rankose, o dar blogiau, jie turi savo rankose Janscio dukterį.

Nelaukiai prieš jį iškilo miglotas Julijos paveikslas — šelmiška šypsena, kai ji jį pasižiūrėjo, pabučiavusi į skruostą ten, prie Margitos salos, atsisveikinant, gilus susirūpinimas jos veide, kai ji pamatė, kaip Kokas ji buvo sudaužęs, ir išraiška, su kuria ji jį stebėjo kitą dieną, pabudus jam iš miego, ir tas apmirus žvilgsnis, kai jos akys apsiblausė, kylant joje artėjančios nelaimės nuojautai.

Sekančią akimirka Reinoldas atsistojo, net sąmoningai nepagalvojęs to daryti.

— Sakyk, Jansci, iš kur buvo skambinta, — prabilo jis balsu, kuris skambėjo visiškai normaliai, neišduodamas nė ženklo to įniršio, kuris siautė jame.

— Iš Andrassy gatvės. Kodėl klausai to, Michaeli?

— Mes turime tuoj pat ten važiuoti ir ją išimti — Grafas ir aš. Mes tai padarysime.

— Jei iš viso esama dviejų žmonių, kurie ką nors panašaus galėtų įvykdyti, tai tuos du žmones matau prieš save. Tačiau tas uždavinys ir tamstai yra persunkus. — Janscis nusišypsojo, tai buvo blanki šypsena, vos pastebimai pasirodžiusi jo lūpose, tačiau jis šypsojosi. — Uždavinys, vien tik uždavinys — tai aukščiausias principas, kuriam tamsta gyvenė. Bet tamstos uždavinys dar neatliktas. Ką pagaltoti apie tamstą pulkininkas Macintoshas, jei dabar tamstą galėtų išgirsti, Michaeli?

— To nežinau, Jansci, — lėtai pasakė Reinoldas. — Aš nežinau, ir manęs tai nedomina. Tas reikalas man galutinai baigtas. Tai buvo paskutinis uždavinys, kurį atlikau, pulkininko Macintosho pavestas, tai paskutinis kartas, kada aš dirbau mūsų slaptajai tarnybai. Taigi, jei nesipriešinsite, aš dabar su Grafu...

— Vieną akimirka, — pasakė Janscis, pakeldamas aukštyn ranką. — Reikalas yra kiek sunkesnis, jis net dar daug blogesnis, negu tamsta galvoji. Ar ką nors sakėte, pone profesoriau?

— Katarina, — sumurmėjo senasis žmogus. — Kaip keista, tuo vardu yra ir mano žmona.

— Sutapimas, deja, siekia dar toliau, pone profesoriau. — Janscis ilgai žiūrėjo į žarijas, kol pagaliau prabilo vėl: — Angliai naudojo tamstos žmoną, kad paspaustų tamstą, o dabar...

— Taip, žinoma, aš suprantu, — tyliai pasakė Je-

IDĖJŲ KAMPĖLIS

LIETUVIŲ MUZIKOS REIKALU

Inž. J. Jurekūnas pasiūlė sudaryti specialias planavimo komisijas kultūriniais, politiniams ir kt. reikalams studijuoti ir siūlyti ALT Sąjungos Valdybai kad ji tuos pasiūlymus įgyvendintų.

Šio fakto iškėlimas yra teigiamas reiškinys. Tačiau toks judėjimas neapimtų visų S-gos narių. To judėjimo tikslas, turbūt buvo numatytas platesnis, jis turėtų apimti visus S-gos skyrius, kad iš pasitaikančio apsnūdimo pradėtų judėti, atsinaujinti. Skyriuose nebūtų tikslinga kurti planavimo komisijas šalia valdybų. Skyriai nėra gausūs nariais ir todėl pilnai pakaktų pačių skyrių valdybų suaktyvėjimo.

Mano supratimu, tokios planavimo komisijos pakaktų prie Centro S-gos V-bos, Kad jai būtų medžiagos planavimams, reikia Dirvos talkos, t.y. Dirvoje turėtų būti skirtas kampelis idėjomis skelbti, nebūtinai laiškų skyriuje, nes šis paskutinis turi kitą tikslą. Tos idėjos būtų nagrinėjamos skyrių valdybų ir planavimo komisijos. Vėliau skyriai pasisakytų išskeltomis idėjomis ir, jas išnagrinėję ir priėję vienokio ar kitokio sprendimo pasiūstų planavimo komisijai, kuri gautus pranešimus iš skyrių išnarpliotų ir, teigiamu atveju, pasiūlytų Centro Valdybai klausimų vykdymui.

Šia proga norėčiau iškelti ne visai naują temą, bet gal būtų labiau apleista ir nepakankamai įvertinta, būtent: lietuvių muzikų kūriniių leidimą. Kaip žinome, lietuvių literatūra iki šiol buvo labiausiai puoselėjama ir atrodo, jog ir toliau ji bus tikroju mūsų vaiku. Romanams, novelėms ar apskritai grožinei literatūrai skatinti ir jai platininti konkursais ir premijomis atiduota nemaža tikstančių dolerių. Spauda nuolat ragina ir skatina ją platininti ir pirkti.

Net ir dailės-meno sritis yra pakenčiama padėtyje. Dailininkų paveikslai perkami, premijuojami tarptautinėse parodose ir tuo būdu jų dėtas darbas dalinai pateisinamas ir apmokamas.

Bet kaip gi yra su lietuvių muzikų kūriniais? Kas juos perka? Kas juos platina? Kas juos spausdina? Kas gi juos premijuoja?

Klausimas yra nepaprastai svarbus ir degantis. Žmogus negyvena viena duona. Jis ieško dvasinio peno -- knygos, paveikslų ir gal labiausiai muzikos. Juk ir mažutėliai ramunami sumuzika, nors ir labai primityviai -- barškaliu ar skambaliu. O ką jau kalbėti apie suaugusius, išsilavinusius? Jiems reikia visai kito žanro ir visai kitokios kultūros muzikos. Per muziką pasaulis žino kūrėjo kraštą, jo žmones, papročius ir jų kultūrą.

Per Sibelių žinome Suomiją, per Dvoraką ar Smetaną -- Čekoslovakiją, per Lisztą -- Veng-

ningas. Jis jau nebedrebėjo, dabar buvo visai ramus ir susitvares. — Reikalas yra visiškai aiškus, ar ne, kam daugiau jie gi būtų čion ir skambinę. Aš tuoj pat iškeliauju.

— Tuoj pat iškeliauji? — paklausė Reinoldas. — Ką tai turi reikšti?

— Jei tamsta Hidą taip tiksliai pažintum, kaip aš pažįstu, — įsiterpė Grafas, — tai visiškai neklaustum. Grynai mainai, ar ne, Jansci? Tamsta atgausi gyvas Katariną ir Juliją, jei AVO už tai gaus profesorių.

— Taip, tas man buvo pasiūlyta. Jie yra pasiruošę man abi jas grąžinti, jei aš išduosiu profesorių.

(Bus daugiau)

centnerių.

Visas pragyvenimo išlaidas skaičiuojant, už dabartinį rublį ligi šiol dar buvo galima įsigyti vidutiniškai maždaug tiek pat, kiek būdavo galima už litą. Skirtumas tik tas, kad atlyginimai rubliais tarp trijų ir keturių kartų mažesn, negu buvo litais. Bet šių dienų bulvių kaina, net ir tiesiogiai pinigais skaičiuojant, daugiau kaip triskart didesnė, o skaičiuojant darbu — dešimteriopa. (LNA)

AR JAU RADO LIETUVOJE NAFTOS?

Lapkričio 4 dieną buvo paskelbtas ELTOS (Lietuvos Telegramų Agentūros) vardą pasisavinusio TASSO padalinio Vilniuje pranešimas, kad po ketverių metų tyrinėjimų geologai pagaliau trijuose gręžiniuose "respublikos pietvakarinėje dalyje" (tiksliau vieta neminama) esą rasta skystos naftos pavyzdžių. (Anksčiau būdavo kartais užtikinama tik naftos dujų ar šiek tiek "drėgmės").

Šis pranešimas skubėta paskelbti kaip "puiki dovana Didžioje Spalio 45-sioms metinėms". Jei ne toks reikalas, gal apie radinį dar nebūtų buvę nei kalbama, kadangi, kaip aiškina Geologijos ir gelmių apsaugos valdybos viršininkas V. Mikalauskas, tas radinys dar tik "įgalina manyti, kad pramoninės šio vertingo žemės lobių atsargos turi perspektyvą". Toliau busią atliekami gręžimai vakarinėje dalyje, stengiantis apčiuopti "Baltijos žemumos rytinio šlaito naftingus kontūrus". (LNA)

ATVEDE DUJAS Į KAUNĄ

Dujotiekio vamzdžių lini-

DIRVA

— THE FIELD —
Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-6344

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Jonas Čiuberis • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Prenumerata metams: \$10.00. Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Jonas Čiuberis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcing kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laiškūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

ja iš Dašavos (Ukrainos), per Vilnių, pro Vievį ir statomą elektrinę, jau atvesta ir iki Kauno. Šeštadienį, lapkričio 3 d., sporto aikštyne Kaune buvo suauktas kauniečių susirinkimas, kur ta proga pasakyta daug iškilmingų prakalbų ir 20 metrų aukščio vamzdžio gale buvo uždegtos dujos. Uždegti iškilmingai įsakė tūlas Borisas Ulrichas, "Mosgazpromodstroj" (Maskvos dujotiekio statybos) viršininkas. Jis veikė kaip iškilmių (ir dujotiekio) šeimininkas. (LNA)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBASKAS, sekretorius

CHICAGO PHONE242-4395
SUBURBAN PHONE656-6330

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE

MIDWEST MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ

2515 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-1731

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

German Brandy 5th \$4.79
Kron-Brannvin Aquavit. 5th \$3.98
Dujardin German Brandy 5th \$5.29
Old American Whiskey Full Qu. \$3.98

Chianti Import. Wine Qu. \$0.98
Bordeaux French Wine 5th \$0.98
Zeller Schwarze Katz 5th \$1.29
Ambassador Vermouth 5th \$0.98

KOMPROMISAI, MANIPULIACIJOS IR KAS IŠ TO?

Kompromisas yra dorybė, neišvengiama įvairių pažiūrų žmonėms susibūrus bendram tikslui siekti. Bet kompromisas dėl kompromiso kažin, ar pagelbsti tikslui. Pvz., žinodami ALT tikslus, galim naujoje valdyboje atsiektą kompromisą pagirti, bet turimi duomenys rodo, kad tas kompromisas buvo atsiektas užsispyrimui kantrybę nugalejus...

Kompromisas, nepanaikinas užsispyrimo, vargu ar teikia daug vilčių, kad naujoji ALT valdyba bus pakankamai darbinga ir sugebės taip nuraminti visuomenę, kaip to siekia dabar leidžiamieji komunikatai.

Tenka pripažinti faktą, kad siektoji ALT vadovybėje reforma, kad ir atsiektą, bet atsiektą tik kai kuriems valdybos nariams parodžius gerą valią, nuosaikumą ir bendrojo tikslo supratimą. Dalis valdybos narių lieka savo klaidoje ir užsispyrime.

*

Dirvos 131 nr. (lapkričio 12 d.) trumpai buvo paskelbta, kad Lietuvos Atgimimo Sąjūdis (LAS) išstojo iš Lietuvos Nepriklausomybės Talkos (LNA). Kai kam galėjo susidaryti vaizdas, kad LNT pradėjo birėti, kad keturių grupių bei rezistencinių sambūrių sutartas Talkoje darbas eina vėlais. Tuo tarpu nedaugelis žmonių bus linkę suprasti, kad LNT akcentas nebuvo grupių koalicijoje, bet talkoje žmonėmis, darbu ir idėjomis užsibrėžtiems uždaviniais įvykdyti. Tie uždaviniai ir toliau bus vykdomi, Lietuvį Tautiniam Sąjūdžiui (arba ALT S-gos į tą Sąjūdį deleguotiems asmenims) imantis atsakomybės, kad pradėtas darbas ar ateičiai planuoti užsimojimai būtų įgyvendinti.

Šiandien kalbėti apie talką tikrąja to žodžio prasme LNT apimtyje ir dėti ant svarstyklių susidariusį nuostolį LAS išėjus, būtų per anksti ir tai ne mūsų uždavinys.

Bet LAS talkos vertę nepakėlė ir diskusijos VLIK posėdžiuose New Yorke. Jokių išimčių nebuvo padaryta. VLIK kaip kvietė, taip ir tebekviečia sroves jungtis po jo sparnu, paliekant atvirų durų politiką. LAS gi siekė reabilitacijos VLIK Vokietijoje padarytais nutarimais pašalinti Nacionalistų Partijai. Tai sąlygai neradus pritarimo, lieka — arba kepurę nusiėmus žengti pro VLIK atdaras duris, arba ieškoti naujų manipuliacijų, kurias būtų sunku pavadinti talka Lietuvos laisvinimo darbe.

Politinis darbas neapsieina be visuomenės talkos, be jos paramos lėšomis. VLIK tuo tarpu finansinėse svarstyklėse sveria tiek pat (iš ALT gautais pinigais), kiek ir LNT, savo jėgomis ir pastangomis surinktomis lėšomis.

Tie faktai nedžiugina ir čia nėra ko jais girtis. Bet ir minėtos manipuliacijos tose svarstyklėse ne kažin ką nulems. Pakalbėsime, pasibarsime, o naudos iš to — jokios.

Skirstytis, pasirodo, lengviau nei talkoje dirbti. Apie vienybę kalbėti lengviau, nei jos siekti. O darbai taip ir lieka — be talkos. Jie lieka tiems, kuri jį dirba. (J. Č.)

NETEKOME NUOŠIRDAUS
DRAUGO

Ką tik praėjus gana reikšmingiems politiniams rinkimams JAV lietuviai netekome nuoširdaus draugo Richard Nixon'o asmenyje. Jo dėka ir per jį buvo sudarytos labai palankios sąlygos Valstybės Departamente ir kitose įstaigose. Lietuvį mažuma buvo išimtinėje padėtyje. Tai šiandien gali patvirtinti daugelis lietuvių delegacijų, organizacijų ir veiksmų.

Prisimenu, kai man pirmą kartą teko užmegsti santykius su Nixonu Prezidento Eisenhowerio ligos metu. Tada R. Nixon jį pavadavo. Santykiai nebuvo asmeniškiai, bet tarp viceprezidento iš vienos pusės ir jauno Amerikos piliečio ir senovo asmens išsiviegydytojo užsimezgė ryšys dėl pagėdavimų ir sugestijų Lietuvos vadavimo klausimais. R. Nixon į tai reagavo šiltai ir pozityviai. Vėliau kontaktas buvo lengvesnis, Aš tada ir nežinojau, kad kai kurios mūsų susirašinėjimo mintys buvo perduotos ir Prezidentui Eisenhoweriui. Ir kai kuriuose mūsų svarstomų klausimų reikaluose Prezidentas pasirodė esąs aktyvus ir palankus. Visos kontakto eigos aš neaprašinėsiu. Tik paminėsiu, kad tos taktikos dalį pasisavino ir demokratai eidami į rinkimus. Jie laimėjo. Gal laimėjo ir dėl mūsų lietuvių absentiizmo, ar nesusivokimo kas mums naudinga, o kas ne. Prezidentūroje buvo manoma, jog mes lietuviai esame visi kaip vienas ir vienas kaip visi. Keista, bet vis dėlto paminėtina, kad ir dabar R. Nixon Californijos lietuviams pasakė: "Ar aš laimėsiu, ar pralaimėsiu, bet aš einu su jumis". Gi iš tikro, mes lie-

tuviai jau ne tokie vieningi ir, pasakyčiau aktyvūs politikoje.

Dabar jau viskas praėjo ir lyg koks vaidybos veiksmo aktas užsibaigė. Turi prasidėti kitas. Tas kitas, mano supratimu, nėra optimistiškas, -- bent tuo tarpu. Reikia veikti. Taigi veikite kas galite ir pavieniui. Jei veikdami grupėmis susipešite, kaip kad yra įvykę tarp mūsų netolimoje praeityje, užmirškim asmeniškumus, o dirbkim kas naudinga.

Dr. Z. Sabataitis
Cleveland

UŽSISAKYKITE JAU ŠIANDIEN

Artėjant Kalėdų šventėms, o pasitaiko ir kitų progų, daugelis vis galvoja, ką padovanoti draugui, artimam žmogui. Geriausia dovana — lietuviškoji knyga. Užsakykite ją šiandien.

Dirva siūlo supažindinti mūsų jaunimą su studentų gyvenimu Nepr. Lietuvoje. Tam geriausia tinka R. Spalio apysaka Alma Mater.

Iki Kalėdų siūlome užsisakyti tą gražiai išleistą ir įristą knygą už \$4.00. Šiaip, kitur ji kainuoja \$5.00.

Atsiųskite žemiau dedamą atkarpą su čekiu ir mes nedelsiant išsiųsime knygą nurodytu adresu.

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

Siunčiu \$4.00 ir prašau šiuo adresu išsiųsti R. Spalio apysaką Alma mater.

Užsakytojas

• Maironio minėjimo ir šio biusto "kaltininkai": A. Matjoška, Pr. Lembergas, kan. M. Vaitkus, St. Santvaras, skulptorius V. Košuba, Mickūnas, dail. Andriušis, J. Vaičiūnas ir Faustas Kirša.

MAIRONIO PAGERBIMAS BOSTONE

Stasys Santvaras

Bern. Brazdžionis sukėlė du Maironio Sąjūdžius. Lietuvoj, okupacijom grasant, jis metė šūkį: "Atgaivinkim Maironio kultą". Ir, kaip prof. Brazaitis sako, tas atgaivinimo kultas, be jokios propagandos, rado gyvą atgarsį visoje tautoj. Dabar, JAV, jis vėliškėlė mintį, kad 1962 būtų vadinami Maironio metais. ALB-nės Centro Valdyba tą mintį išgirdo ir šiuos metus paskelbė tautos Atgimimo dainiavimu metais. JAV liet. kolonijos, didelės ir mažos, taip pat be jokios propagandos, suskato Maironio pagerbimus rengti ir tom progom vėl pasinėrė į didžiojo poeto kūrybos ir asmenybės aptarimus, atsigrižo į jo sukurtą poeziją. Paskutinėm žiniom, atėjusiom iš Lietuvos, ir ten Maironio pagerbimai rengiami plačiu mastu. Visa tai yra akivaizdus įrodymas, kad Maironio idealai ir jo poetinė kūryba yra giliai įaugusi į mūsų širdis.

Lapkričio 4 d. Bostone buvo surengtas, berods, ketvirtasis Maironio pagerbimas, šį kartą pats didžiausias ir itin įspūdingas. Dar pavasarį pirmąjį minėjimą surengė P. Višcinio vadovaujama radijo valanda Laisvės Varpas. Vėliau Kultūros klubas paskaitą apie Maironį skaitė

dr. Klimas iš Rochesterio, N.Y. Savo tarpe Maironį minėjo skautai akademikai.

Lapkričio 4 d. antrąją dieną po Atgimimo poeto 100-jo gimtadienio, pagerbimą surengė specialus komitetas, kuriam sudaryti iniciatyvos ėmėsi ALTS-gos Bostono sk. valdyba, vad. Ant. Matjoškos. Komiteto priekinė stoji garbės pirm. poetas kan. Myk. Vaitkus ir pirm. poetas Faustas Kirša.

Pagerbimas prasidėjo 10 val. ryto šv. Petro liet. parapijos bažnyčioj, kur Maironio intencija buvo atlaikytos šv. Mišios. Nemažon ir net skaudu, kad savo pamoksle kun. Klimas neišvengė priekabių, kurios netiko nei šventovės orumui, nei minimo poeto garbės nepadidino, nesgi ir vaikai žino, kad Maironis buvo ne tik kunigas, bet ir daugelio kunigų mokytojas.

Iškilminga akademija - koncertas tautos Atgimimo dainiui pagerbti pradėta 2 val. 30 min. po pietų So. Bostono savivaldybės namų (Municipal Bldg.) salėj. Komiteto pirm. poetas Faustas Kirša davė keletą ryškių minčių apie Maironį ir jo poetinės kūrybos reikšmę liet. tautai. Garbės pirm. kan. Mykolas Vaitkus visus susirinkusius sutelkė maldai. Tai nebuvo įprastinė invokacija, tai buvo dailiu, jausmingu ir stilingu sakiniu kreipimasis į Aukščiausiąjį, atsigrižimas į Maironio ir mūsų pačių santykį su Kūrėju. Toji poeto Myk. Vaitkaus malda turėtų būti atspausdinta, kaip klasikinės pavyzdys mūsų iškilmingų parengimų invokacijom.

Po maldos, komp. Jul. Gaideiui skambinant, visi pagerbimo dalyviai giedojo Maironio Marija, Marija. Giesmės metu Bostono liet. jaunimo organizacijų atstovai padėjo gyvų gėlių puokštes prie Maironio portreto, kurį scenoj dailiai apipavidalino dail. Vikt. Vizgirda. Tai buvo itin gražus ir jaudinantis pagerbimo momentas.

Prof. Juozo Brazaičio paskaita buvo pagrindinė Maironio pagerbimo akademijos dalis. Kaip žinom, 1935-40 m. laikotarpy jis surinko gausią medžiagą ir parašė didelį mokslinį darbą -- Maironio Monografiją. Deja, monografijos rankraštis liko Lietuvoj (tikėkim, kad nebus lemta tam darbu žūti). Aišku, ryškūs atspindžiai iš minimos monografijos buvo regimi ir šioje prof. J. Brazaičio paskaitoje. Žymusis Maironio kūrybos nagrinėtojas ir biografas stilingai išieškotusakinį, gyvą ir vaizdžią mintim aptarė tris veiksmus Maironio santyky su savo tauta. Išryškines trejopas galimybes, kada) poetas gali būti žemesnė plotmėj už skaitytoją (tokiu atveju skaitytojas negalės jo priimti), b) poetas gali būti aukštesnė plotmėj už skaitytoją (tuo atveju skaity-

tojai jis bus sunkiai suprantamas), c) poetas gali sutapti su savo meto šviesuomene ir jos idealais (tokiu atveju jis bus suprantas ir mylimas), paskaitos autorius tarė, jog Maironis būvęs tų laimingųjų tarpe, kuriam galėtų pavydėti talentingasis Donelaitis. Trys veiksmai, tai Maironio sutapimas su tauta atgimimo laikotarpy, jo kūrybos saulėlydis spaudą atgavus bei Nepr. Lietuvoj ir Maironio kūrybos renesansas, kai Lietuva vėl atsidūrė sunkioj nelaisvėj.

Kiek tenka girdėti, bus išleistas straipsnių rinkinys apie Maironį. Reikia manyti, kad rinkinio redaktoriai ir šią puikią paskaitą pasistengs į leidžiamas knygas įtraukti.

Dėl nesveikatos pats prof. J. Brazaitis į Bostoną negalėjo atvykti, jo žodžius teko skaityti šių išpūdžių rašytojui. Pagerbimo dalyviai paskaitos autoriui ilgai ir nuoširdžiai plojo, esu tikras, tuo jam dėkodami ne tik už atsiųstą darbą, bet ir linkėdami, kad jo sveikata veikiai sustiprėtų.

Maironio pagerbimo koncertinę programą atliko solistė Stasė Daugėlienė, akompanuojama

muose, su giliu įsijautimu, muzikine kultūra ir puikiai valdomu balsu padainavo J. Naujalo Maironį, Al. Kačanausko Mano gimtinę (tekstų autorius Maironis), J. Gruodžio Oi, ant kalno, St. Šimkaus Vakarinę dainą ir bisui E. Gailevičiaus harmonizuotą liet. liaudies dainą. Subtili jos palydovė fortepijonu buvo p-lė Daugėlienė.

Akt. Alg. Žemaitaitis buvo maloni staigmena Maironio pagerbimo dalyviams. Tai jaunas, talentingas ir nepretenzingas vyras. Kaip žinom, kartais ir geriausiai poeziją skaito gana prastai. Akt. Alg. Žemaitaitis to scenos meno žanrui turi puikius davykus -- turtingą ir jautrų vidų, gražų ir galingą balsą, puikią liet. kalbos tartį, patrauklią ir simpatingą išorę. Jis tikrai su gera išraiška Bostone padeklamavo Maironio Poeto norą, Nedaugel mūsų, Jei po amžių kada, Šatrijos kalną, Čičinską ir Kas tyti ir Jūratę. Ypač gerai paruošti buvo Poeto noras, Šatrijos kalnas ir Čičinskas. Kas dar rengiasi šiemet Maironį minėti, turėtų į savo iškilmes pasikviesti ir akt. Algimantą Žemaitaitį -- jis bus neabejotinas vaka-

Jaunimo organizacijos deda gėles prie Maironio paveikslu.

dukros, aktorius Algimantas Žemaitaitis ir Bostono Liet. Mišrus choras vad. komp. Jul. Gaidelio.

St. Daugėlienė, gana dažna viešnia Bostono liet. parengi-

ro papuošimas.

Bostono Liet. Mišrus choras, vad. komp. Jul. Gaidelio pasirodė sustiprėjęs ir pagausėjęs ypač moterų gretomis. Tai ypačiai

(Nukelta į 4 psl.)

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

HOTEL NIDA CORP.

SEVENTH & PARK AVENUES ASBURY PARK, N. J.
PROspect 4-7788

Ivairiais metų laikotarpiais malona visad atsilankyti gražiąjame Asbury Parke prie Atlanto ir pailsėti apskritus metus veikiančiame viešbutyje "Nida" 7-tos ir Park Ave. kampe. Tel. PR 4-7788. Švarūs kambariai, pigūs ir skanus maistas.

Prie viešbučio veikia restoranas ir baras. Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobūviams. Patogus susisiektimas traukiniu ir autobusu.

Savininkai P. C. Mačiuliai.

MAIRONIO PAGERBIMAS BOSTONE

(Atkelta iš 3 psl.)

malonus ir sveikintinas reiškiny. Jei dar tiek prisidėtų vyrų, kurių Bostone tikrai nestinga, mes turėtumėm dar daugiau kuo pasidžiaugti.

Maironio pagerbime choras dailiai ir nuotaikingai pagiedojo J. Dambrausko Maldą, padainavo Jul. Gaidelio Dobilą (įdomų chorinį kūrinį), Č. Sasnausko Užmiogo žemė (žodžiai Maironio), Č. Sasnausko Karvelėli su soliste St. Daugėliene, Chorui fortepionu jautriai akompanavo p. Vaičiaitė.

I šį Maironio pagerbimą apsilankę gausūs būriai Bostono ir jo apylinkių lietuvių. Salė, kurioje telpa 400 žmonių, buvo beveik pilna. Komiteto pirm. Faustas Kirša gražiai padėjo paskaitos autoriui prof. J. Brazaičiui ir kt. programos atlikėjams, padėjo visoms ir visiems, kurie šį Maironio pagerbimą aplankė. Kai buvo prisimintas poetas Myk. Vaitkus visi dalyviai į pasveikino atsistojimu. Pirmininkui pranešus, kad tuoj po šio susirinkimo ALTS-gos namuose bus atidantis Maironio biustas ir pakvies visus, kurie tik gali, tose iškilmėse dalyvauti, chorui intonavus, visi pagiedojo Tautos himną.

Maironio biusto sumanytojai pradžioje buvo tik tu raseiniečiai -- Vladas Mickūnas ir Justinas Vaičiaitis. Kiek vėliau prie jų prisijungė dail. Vikt. Andriušis, inž. J. Dačys ir St. Santvaras. Buvo kreiptasi į skulptorių Vytautą Kašubą, kuris mielai sutiko Maironio biustą padaryti. Kūrinys yra pusantro karto didesnis už natūralų dydį. Biusto pjedestala, pagal Vikt. Andriušio ir inž. Dačio projektą, padirbo Ant. Bričkus. Savo darbą, lydimas žmonos dail. Alek

sandros, į Bostoną atvežė pats autorius Vyta. Kašuba. Taigi šiuo metu ALTS-gos namuose Bostono jau yra trys Vyta. Kašubos skulptūriniai kūriniai -- Vytautas Didysis, Karalius Mindaugas ir Maironis. Skulptorius buvo jautriai paliestas namų menišku įrengimu ir jo darbų ekspozicija. Jo Maironis meniniu pažiūriu puikiai išspręstas kūrinys. Tai portretas jauno ir valingo Maironio tų dienų, kai jis kūrė savo geriausius poezijos veikalus.

Maironio biusto atidengimo iškilmės buvo trumpos. Aš pats perskaičiau tam atvejui surašytą aktą. Aktas ir aukų lapai su aukotojų parašais bus padėti po Maironio biustu. Mūsų poezijos korifėjai kan. Myk. Vaitkus ir Faustas Kirša Maironio biustą atidengė. Po to buvo pasveikintas apeigose dalyvaujantis skulp

torius Vyta. Kašuba ir p. Al. Kašubienė. Ir šiose iškilmėse dalyvavo pilna salė Bostono lietuvių. Iškilnių baigiamąjį žodį tarė ALTS-gos Bostono sk. pirm. Ant. Matjoška. Jis padėjo komisijai, kuri rūpinosi Maironio biustu, pasidžiaugė gražiai pasisekusiu tautos Atgimimo dainiaus pagerbimu ir pakvietė viešniais ir svečius prie kuklių vaišių stalo apatinėje salėje. Ten dar porą valandų dalintasi akademijos-koncertų įspūdžiais, savo tarpe maloniai pasikalbėta.

Bostono lietuviai, taip gausiai šį Maironio pagerbimą aplankę, o ypačiai Komitetas, kuris šio nelengvo darbo ėmėsi, nusipelnė mūsų pagarbos ir dėkingumo. Ačiū L. E. leidėjui J. Kapočiui už dailiai atspausdintą akademijos-koncerto leidinį.

NEO-LITHUANIA ŠVENTĖ

Lapkričio 3 d. Tautinės S-gos namuose Korpl Neo-Lithuania paminėjo 40 metų sukaktį.

Korpl pirmininkas dr. Čepas savo įžangos žodyje pažymėjo, kad šio susirinkimo tikslas peršvelgti Bostono Korpl Neo-Lithuania praėjusių metų veiklą ir taip pat paminėti prieš 40 metų įvykusį 13 Kauno universiteto studentų žygį įsteigti Korpl Neo-Lithuania.

Toliau dr. Čepas pranešė, kad valdyba už nuopelnus korporacijai Al. Svila ir inž. Griauzdė pakelia į filisterius. Pažymėtina kad dabar visa Svila šeima yra Neo-Lithuania nariai, o Griauzdės sūnus aktyvus Korpl veikloje. Prie Korpl vėliavos naujesiems filisteriams įteikiama Korpl ženklai. Padėkos žodyje A. Svila džiaugėsi, kad jis savo darbais visada buvo su neolituanais,

o inž. Griauzdė trumpai pareiškė: buvau ir būsiu su jumis visada.

Naują N.L. Bostono valdybą sudaro: pirm. Al. Svila, vicepirm. R. Dačytė, sek. Šiežienė, išd. A. Vileniškis, junr. magistrė garbės filisterė L. Čepienė, tėvūnas G. Griauzdė ir filisterių atstovas -- inž. V. Izickas.

Buvo gauta sveikinimai raštu iš Korpl Centro Valdybos ir kaimyninio New Yorko skyriaus. Gražų sveikinimą žodžiu pasakė Tautinės S-gos pirm. A. Matjoška, kuris kvietė jaunuosius korporantus būti visada ištikimais savo šūkiniui "Už tėvynę".

Po to prie gražiai papuoštų stalų pasivaikšta kavute ir toliau tęsiasi pokalbiai korporaciją liečiančiais klausimais. Kalbėjo Al. Svila, naujasis Korpl pirmininkas, A. Vileniškis, Janukėnas,

ALGIMANTAS SVILAS, Korpl Neo-Lithuania Bostono skyriaus pirmininkas.

Ig. Vileniškis, dr. Čepas ir inž. Izickas, kuris taip pat vadovavo visiems prie kavutės pasikalbėjimams.

Baigiant tenka pasidžiaugti Korpl Neo-Lithuania Bostono skyriaus veikla ir taip pat linkėtina ir toliau nepalūžti šio gyvenimo sūkurio, bet tvirtai žengti lietuvių tautos keliu.

(pm)

NAUJOJI INŽINIERIŲ VALDYBA

Lietuvių inžinierių ir architektų S-gos Bostono skyriaus nariai turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame sekantiems metams išsirinko valdybą: V. Kubilius, A. Krikščionis ir J. Kuncaitis. F. Kirša kalbėjo apie Maironį, o inž. V. Sužiedėlis apie kontrolę ore. Prie progos tenka pastebėti, kad Bostono inžinieriais pasižymi lietuvių kultūrinį pasireiškimą ir šalpos darbo rėmimą, jie taip pat yra vieni iš stipriausių finansinių rėmėjų mūsų politinių veiksmų kovos dėl Lietuvos laisvės. Užtai mūsų inžinieriai nusipelnė plačiosios mūsų lietuvių visuomenės pagarbos ir padėkos.

LIETUVIŲ KALBOS EGZAMINAS HARVARDO UNIVERSITETE

Al. Makaitis studijuoja garšajame Harvardo universitete. Jam reikėjo išlaikyti svietimos kalbos egzaminas. Stud. Makaitis paprašė Universiteto vadovybės, kad jam leistų laikyti lietuvių k. egzaminą ir jį užskaitytų kaip išlaikiusį reikalaujamą svietimos kalbos egzaminą. Universiteto vadovybė sutiko, stud. Makaitis lietuvių k. egzaminą išlaikė pas dr. Gimbutienę, Harvardo universiteto profesorę ir gavo reikalingus punktus. Taigi, lietuvių k. žinojimas gali būti naudingas net aukštuosius mokslus einančiam mūsų jaunimui.

A. L. BENDRUOMENĖS APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

A. Lietuvių Bendruomenės Bostono apygardos valdybų narių ir jų atstovų suvažiavimas šaukiamas gruodžio mėn. 9 d.

Tautinės S-gos namuose. Į suvažiavimą atvyksta Centro valdybos pirm. Jasaitis. Prašoma iš anksto valdybos šiam suvažiavimui tinkamai pasiruošti. Bus renkama naujoji apygardos valdyba. Tą pačią dieną vakare L. B. Bostono apylinkė ruošia dešimtmečio minėjimą Amerkos Liet. Pil. Klubo didžioje salėje. Šiame minėjime pagrindinę kalbą pasakys Jasaitis - A. L. Bendruomenės pirmininkas.

J. VAIČAITIS PRANEŠA, kad jo vadovaujamos siuntinių persiuntimo kontoros, 359 W. Broadway, So. Boston, naujasis telefonas yra AN 8-0068.

SUBATVAKARIS

Lapkričio 17 d. Tautinės S-gos namuose įvyksta trečiasis šio sezono subatvakaris. Bus įdomi meninė programa, prašome visus subatvakarių lankytojus gausiai dalyvauti.

* JŪRŲ SKAUTŲ Nidos budžių surengtas kaukių vakaras turėjo gražų pasisekimą ir gana sklandžiai parėjo. Vakara rengė patys budžiai be vyresniųjų pagalbos.

* ADV. ZUZANA SHALLNIENĖ Lietuvos garbės konsulo Bostone žmona, ištiko New Yorke nelaimę: gatvėje paslydus nulažė ranką.

* LEONAS LENDRAITIS grįžo iš komandiruotės, Indijanos valstybėje ir nuolatiniai gyvens Bostone.

* ARVYDAS VAIČJURGIS įstojo į North Easter universitetą, kuriame pradėjo inžinerijos studijas.

* KELEIVIO redaktorius Jackus Sandeckis - Sonda atsiskakė

Į talką lituanistikos mokyklai!

Lituanistikos mokyklos paskirtis yra išmokyti jaunąją kartą lietuvių kalbos žodžiu bei raštu ir šalia to supažindinti ją su lietuvių tautos istorija, kraštu, literatūra ir kitais kultūriniais laimėjimais.

Šiems uždaviniais pasiekti yra būtina, kad visas lietuvių mokyklinio amžiaus jaunimas šią mokyklą lankytų. Todėl prašome visus lietuvių tėvus siųsti savo vaikus į lituanistikos mokyklą.

Šios mokyklos išlaikymui yra reikalingos lėšos, kurių sutelkimas yra visos lietuvių bendruomenės pareiga. Viena iš lėšų telkimo priemonių yra tradicinis banketas, kuris įvyks š. m. lapkričio mėn 18 d., 5 m. v. v. Lietuvių Piliečių Draugijos Auditorijoje, III aukšte, So. Bostone. Banketo programą sudaro:

1. Vakariene šaltų ir šiltų valgių.
2. Meninė dalis: smuikininkas Iz. Vasyliūnas ir solistas B. Povilavičius.
3. Baras, šokiai ir kt.

Kviečiame visus Bostono ir jo apylinkių lietuvius gausiai šiam bankete dalyvauti. Jūsų apsilankymas — didelė talka lituanistikos mokyklai.

Tėvų komitetas

Įeiti į Maironio minėjimo rengimo komitetą tik dėl to, kad Maironio biustas įkurdinamas Tautinės S-gos namuose.

MOKAME

4 1/2 %

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS RĖKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanavskas, Pres.

Kelias į kairę

Dirvos konkurse premijuotasis romanas

(13)

Kyla vėl kosulys. Susirietęs pakrunksiu, bet mašina jau suka į kiemą, ir prieš akis darbai užslopina ir uždaro mano liūną. Skaudančią galvą stipriai užvožiu kepure. Uošvė jau paruošusi riebios užkandos, užpilu stiklu stiprios kanadiškos — ir jau atsiduriu laukuose.

Dirbu ir galvoju. Dirbu ir planuoju. Prisiminimai slenka, kaip debesiukai virš galvos. Slenka ir nuslenka. Atplaukia nauji. Atlinguoja šviesūs, užgriūva sunkūs ir tamsūs.

Buvau šešiolikos, mergų nepažinojau, nieko daugiau nemačiau, tik pinigus ir motinos ašaras. Dirbau kaip jautis. Dirbau ir taupiau, lyg pamišęs. Motinos ašaras nušluosčiau, broliams užaugti ir vargą už ragų nutverti padėjau. Motina nuėjo po žemėmis, dauguma brolių per karus irgi kapais užsiklojo. Vistiek, dirbau kaip pamišęs.

Pleška, traktorius, dulkėmis rūksta laukas. Prasi braukiu rankove akis, išsisipjau dau su seilėmis dulkes ir vėl galvoju. Kad taip iškombinavus darbymetį atostogų! Miestelėnai maudytis važiuoja, pinigus leidžia. O aš su seniu Pušiniu per atostogas pinigus iš ūkio verstu verčiu. Darbai pasistumia pirmyn, samdytis žmonių nereikia, ką nors pageriname, prisi perkame daugiau gyvulių, pelnas dauginasi. Fabrike dirbdamas galvoju, ką pagerinsiu ūky, kad žaliukų daugiau išsi-

spausių, ūky plūšedamas, krapštai galvą, kaip išsukus iš fabriko daugiau atostogų, ar kaip gauti atleidimą ir kompensaciją. Bokus kartais papirkti galima: kiaušinių keli tuzinai, sūris, priedu — glėbys žolynų iš Dainorynės darželio, kuriuos ponai irgi mėgsta... Ė, gyventi galima! Pušininė vištinigiais apsiperka, Marė kas penktadienį parsiveža čekį; tik dabar kažkas jai galvoj... O Tony — kad jį perkūnas! Su visa jo daktare ir mokyta uošvija!..

Sugenda nuotaika, Tonio šeimą prisiminus. Ar aš ne kvailas? Kam turi man rūpėti mokytieji?

Bet, kvailas ar ne, pykstu ir dirbu, pykstu ir dirbu. Pro rūkstančias dulkes nebematau dangaus, pritemsta saulė, migla apsitraukia mintys. Spjaudausi ir keikiu, nežinau ką: juos, jų, savo tamsumą, prakeiktą savo likimą, turtus ar godumą... Mano krūtinės liūną erzina dulės, o neapykanta auga minčių šipuliuose. Prisimenu žodžius, žvilgsnius, nusijuokimus... Sudrėksta nugara prakaitu. Kaitina pavasario saulė, ar pyktis ir neapykanta?

Kvailas aš, kaip biesas. Kvailas, kvailiausias visame pasauly.

Dulkės rausta. Dangus rausta ir niukiasi. Leidžiasi saulė, dienele baigiasi. Įmanytum, prailgintum, pratemptum. Senis dirba, gardžiuodamasis darbu. Švilpauja, kaip varnėnas, po dirvas. Gyvuliams kaso šonus, kalbina, gaista, telikus su pirštu girdydamas. E, vienas Pušinis nebūtų ėjęs toli! Sumanus, teisybė, netingyns. Savo miegą ūkiui nuvagia, rankų nesigaili, kojas nudilina, apie tvartus betriūsdamas, iš dirvų akmeniokus rankioja, medžius genėja, žemę beveik pirštais purena, kad tik daugiau, geriau, kad žemė, anot jo, nesisuktų... Ir vis didžiuojasi: kaip Lietuvoj. Žemė jam — lyg vaikas močiai.

O žemė turi būt — sklidina stiklinė, maloni ranka apglėbt, graži visiems parodyt. Ūkis — kaip stiklinė. Apvali, pilna, žvilga ir gundo. Kad ją pilną ir nesudūžusią išlaikyt — brolau, turi dieną ir naktį galvoti ir dirbt! Lietuvoj ūkį išlaiko rankos, čia — pinigas, galva ir rankos. Pinigą įdėsi, jis augo, kaip sėkla dirvoj. Rankos ir galva. Dirbt, kombinuot, galvoti, plėsti, gerinti... Tada gyventi galima. O Dainorynė — jau stiklinė. Tokią retas dabar turi. Tai ne kaimyno, kuris Ameriką man išpiršo. Sako, atėmė jam visa rusai, o paskui ir pats nuo kulkelės žuvges. Štai kodėl myliu Ameriką! Čia gyventi galima! Dirbi, kaip užkinkytas jautis, bet gali gyventi kaip žmogus. Dainorynėje dabar jau galima gyvent. Dar pora metų, daugiau kukurūzų, nusikratyti arkliams (senis nenori!) dar vieną traktoriuką, daugiau karvių... Tada tik atsiraitau rankoves ir stipriai laikau apglėbęs savo stiklinę... Ir prakaituotą kepurę galėsiu atsismaukt, po pasaulį pasidairyt... Fabrike baigiu iki pensijos, Marė kad tik pagytų, užsibaigus moteriškam amžiui... Tada, brolyti!

Ir... Kvailas esu. Kvailas, kaip bato aulais. Suteimo, o tebesiknebinėju po laukus. Seniai Pušiniai, žinoma, namie apsitvarkys. Bet ko man čia taip ilgai? Pamatyty kas, tai juoktųsi. Jau ir taip, rupūžės, kaimynai, šaiposi, darbo mulu vadina. Pavydi! Visi, vėlniai, stengiasi! Visi nagus kramto, neišgalvodami, kaip daugiau žaliukų iškasus. Užtat mums pavydi! Girdi, prakeikti užsieniečiai į padangę išsoko, kai jie skurdą tebeskursta. Mėgina mus sekti, plėšosi, dirba, o kai nesusilygina — pavydi! Šliužo būdas — pavydėti.

(Bus daugiau)

MIRUSIEJI IR ŽUVUSIEJI KORPORANTAI

J. NAŠLIŪNAS

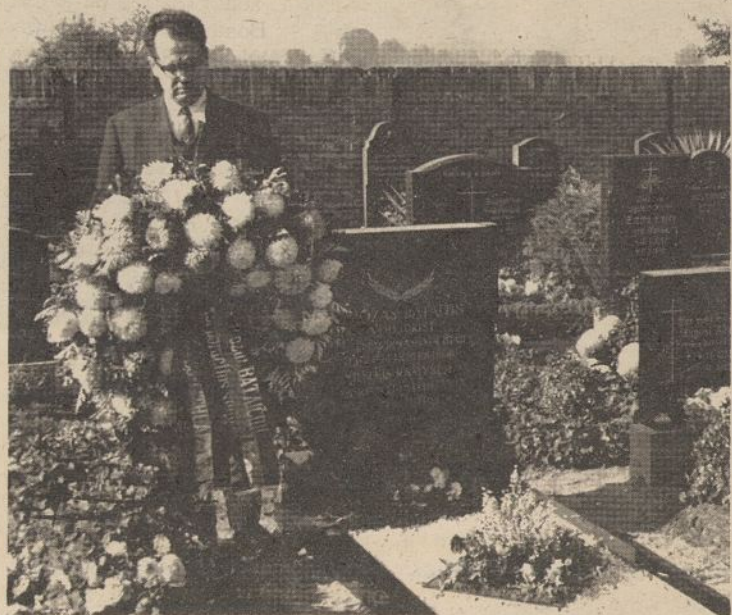
Atrodo, taip neseniai įsikūrė L. S.T. Korp! Neo-Lithuania, o jau ir 40 metų praėjo. 40 metų -- nemažas laikotarpis atskiros žmogaus gyvenime, netrumpas laikas ir korporacijos gyvavime. Daug naujų korporantų per tą laiką į korporaciją atėjo, nemažai kolegų iš korporacijos, ir mūsų tarpo išsiskyrė amžinai. Korporacijos visumą sudaro ne tik gyvieji, bet ir mirusieji ir jų darbai. Man teko korporacijos gyvenime dalyvauti nuo pirmųjų jos gyvavimo metų iki dabar. Vyresnius mano laikų kolegas beveik visus teko artimai pažinti, nekurie iš jų buvo labai artimi draugai, su nekuriais iš jų teko gimnazijoje vienoje klasėje mokytis, su kitais mus rišo labai artima ir širdinga draugystė. Su daugeliu iš jų teko dirbti Lietuvoje valstybinį ir visuomeninį darbą. Kiek daug gražių jaunystės prisiminimų, svajonių, užsimojimų ir poleikų mano mieli mirusieji jaunystės draugai nusinešė ten į anapus. Jie drauge nusinešė ir dalį mano gyvenimo. Labai dažnai grįžtu savo atsiminimuose į praeitį, ir jie vėl gyvena mano atsiminimuose. Rodos lyg prieš vandenį, prieš dieną, aš su jais atsiskyrčiau, aš juos matau, lyg gyvus, matau jų šypsenas, prisimenu jų balsus, posakius, jų judesius ir toje formoje jie mano atsiminimuose gyvena iki aš nueisiu pas juos. Nekurie žuvo ir mirė vos savo jaunystės pavasarį pragyvenę, kiti vos į savo gyvenimo rudenį įžengę, ir visi jie, mano manymu, mirė ir žuvo per jauni, nesulaukę senatvės. Visi jie buvo vertingi, išsimokslinę ir nekurie savo profesijose, valstybiniame darbe ir visuomeninėje veikloje buvo pasiekę pačias gyvenimo viršūnes. Vieni jauni mirė nuo ligų, kiti žuvo nuo priešų rankos. Vienus dengia Lietuvos žemė, kitus Sibiro, trečius svetima Vokietijos, Amerikos ir kitų kraštų žemė. Prisimenant juos susidaro nemažas skaičius, tai L.S.T. Korp! Neo-Lithuania dalis.

MIRUSIEJI

Korporacijos garbės nariai, didieji lietuvių tautos sūnūs: Jo-

nas Basanavičius, Petras Vileišis, Jonas Jablonskis, Juozas Tumas-Vaižgantas, Jonas Maciulevičius-Maironis, Antanas Smetona, Filiae Lithuaniae garbės narė Sofija Kymantaitė-Čiurlionienė; Korp! mecenatai: Martynas Yčas, J. Smailys, Kun. A. Milu-

vedėjas. 1938 m. V.D. Universiteto asistentas. 1942 m. įgijo Lietuvos Universitete Kaune medicinos daktaro laipsnį. Nuo 1944 m. to paties universiteto docentas. 1946-49 m. Pabaltijo universitete Vokietijoje extraordinarinis profesorius. Yra parašęs savo profesijos srityje medicinos žurnaluose daug moksliškų straipsnių, keletą knygų ir atlikęs ne-

Vėlinių dieną Tėvynėje korporantai kasmet aplankydavo mirusių korporantų kapus, o išeivijoje mirusieji pagerbiami metinės šventės proga. Nuotraukoje St. Vykintas prie J. Bataičio kapo Vokietijoje.

kas, Pranas Urbonas, Juozas Ginkus.

SEN. PRANAS GUDINAS -- (1900-1928) kapitonas, studijavo L. Universitete teisę. Būdamas Lietuvos Ministerio Pirmininko adjutantu eidamas pareigas prie valstybės teatro buvo iš pasalių niekšo lietuvių teroristo nušautas.

FILISTERIS INŽ. ROMANAS JAUGELIS (1902-1928). Baigęs mokslus paskirtas į pirmąją savo tarnybą -- į Ukmergės apskrities inžinieriumi, vykdamas ten turėjo automobilio katastrofą, buvo sunkiai sužeistas ir po dviejų dienų mirė Kaune Karo ligoninėje.

FIL. DR. JONAS ELVIKIS (1903-1950) Dirbo Rokiškio ir Joniškėlio ligoninėse kaip gydytojas ir

mažai moksliškų tyrinėjimų. Buvo labai didelių gabumų ir labai darbštus, nepaprastai kuklus ir labai pareigingas, geras gydytojas, pasižinęs medicininai ir atsidavęs mokslui. Mirė staiga Chicagoje širdies liga.

FIL. INŽ. LEONAS TUSKENIS (1899-1952) Dirbo Kelių Valdyboje, kaip Sauskelių Tarnybos viršininkas, Sauskelių Direktorius ir Vyriausias Kelių Valdybos Direktorius. Buvo labai gabus inžinierius. Emigravo nuo bolševikų teroro į Australiją, kur ir staiga mirė nuo širdies smūgio.

FILIST. INŽ. VYTAUTAS VILEIŠIS (1891-1937) gimęs Vilniuje, buvo susisiekimo Ministeriu, Nepaprastu Pasiuntiniu ir įgaliotu Ministeriu Latvijai Rygoje, L. S.T. Korp! Neo-Lithuania Filis-

terių S-gos Pirmininku, Lietuvių Tautininkų Sąjungos Vyr. Vadovybės nariu ir pirmininku. Mirė staiga Kaune nuo širdies smūgio.

SEN. ALGIRDAS TUMĖNAS (1909-1944). 1943 m. kovo mėn. nacių areštuotas Vilniuje ir išsiųstas į Stutthofio koncentracijos stovyklą, nacių kankinamas mirė lietuvių kankinio mirtimi.

FILIST. ALGIRDAS PRAPUOLIS, inžinierius, žuvo su šeima Dresdene, Vokietijoje, alijantams bombarduojant šį miestą 1945 m. vasario 14 d.

FIL. DR. JUOZAS ZUBKUS (1898-1953) Baigė mediciną Kaune ir 1926 m. įgijo gydytojo diplomą cum laude. Apgynus disertaciją cum max. laude, 1933 m. jam buvo suteiktas V.D. Universitete Kaune medicinos daktaro laipsnis. 1934 m. jis buvo paskirtas ausų, nosies ir gerklės klinikos ir katedros docentu. 1939 m. buvo išrinktas extra-ordinariu profesorium. 1943-44 m. V. D. Universiteto prorektorius. Yra parašęs labai vertingų mokslinių straipsnių, kurie buvo patalpinti lietuvių, vokiečių ir rusų medicinos žurnaluose. Buvo geriausias Lietuvoje ausų, nosies ir gerklės ligų specialistas-gydytojas. Pasitraukus iš Lietuvos, apsigyveno Chicagoje, kur ir mirė nuo širdies ligos.

SEN. POVILAS BUDREIKA (1908-1960). Studijavo V.D. Universitete Kaune, ekonominius mokslus. Mėgo ir visą gyvenimą puoselėjo meną, lietuvišką dainą. Kurį laiką buvo Korp! NL vyrų choro seniūnu, Mirė ir palaidotas Toronte, Kanadoje.

FILIST. VIKTORAS GRIŠKONIS (1910-1961) Visą laiką aktyviai reikšėsi Korp! gyvenime. Tremtyje apsigyveno Detroite, Mich., kur ilgą laiką buvo vietos neolituvių pirmininku, o 1959 m. -- iki mirties ir Korp! N.L. Kontrolės Komisijos pirmininku. Palaidotas Detroite, Mich.

FILIST. MEČYS KRIAUCIONIS V.D. Universitete Kaune baigė inžinieriaus chemiko mokslus. Aktyvus korporantas, 1937-38 akad. metais -- valdybos sekretorius. Profesiniame darbe visur pasižymėjo, kaip sumanus, kruopštus specialistas. Mirė Montrealyje, Kanadoje, 1959 m.

SEN. KOSTAS KARPUS, sudavietis, gimęs 1908 m. studijavęs teisę V.D. Universitete. Ilgameitis Korporacijos Arbitr Elegantiarum. Mirė Kaune, 1959 m.

FILIST. INŽ. PRANAS DRAŠUTIS (1906-1959). Yra buvęs Universitete elektrotechnikos laboratorijos laborantu. Nuo 1929 m. Petrašiūnų elektros stoties inžin. Nuo 1935 m. Vidaus Reikalų Ministerijos elektros reikalams referentas, nuo 1937 m. Akc. B-vės "Elektra" direktorius. 1940-41 m. elektrofikacijos planavimo viršininkas ir V.D. Universitete dėstė garo katilų kursą. Rašė Lietuvoje spaudoje elektrofikacijos klausimais ir yra išleidęs knygas: garo katilų kursą ir elektromonteriams vadovėlį. Yra sudaręs Lietuvoje daugelio elektros stočių projektus. Mirė Clevelande nuo vėžio ligos.

FILIST. INŽ. KAZYS RIMKUS (1902-1960). Specialistas hidrotechnikos srityje. Yra tyrinėjęs Nevėžio ir Nemuno upes, sudaręs keletą projektų įvairių hidroelektrinių stočių, yra buvęs V. D. Universitete hidrotechnikos katedros asistentu ir Kedainių Kultūrtechnikos mokyklos hidrotechnikos lektoriumi. Yra parašęs vandens tyrinėjimo studijų ir straipsnių savo specialybės srityje žurnaluose -- Technika ir Technika ir Ūkis. Apie 10 metų laikotarpyje buvo Lietuvos Vandens Kelių Direktoriumi. Emigravo į Ameriką ir 1949 m. Delaware valst. buvo paskirtas Plentų D-to inžinieriumi ir vėliau tiltų skyriaus vyr. inžinieriumi. Mirė staiga Delaware nuo širdies smūgio.

FILIST. DR. BRUNONASKALVAITIS (1902-1960). 1928-30 m. studijavo Romos universitete kriminalistikos mokslą ir gavo teisių daktaro laipsnį. Baigęs mokslus buvo Kaune advokatu. Yra parašęs straipsnių savo specialybės klausimais spaudoje. Emigravo į Ameriką. Apsigyveno Bostone, kur vertėsi nekilnojamojo turto pardavinėjimu. Buvo Amerikos Liet. Tautinės Sąjungos Tarybos Nariu ir 1948-1949 m. Teisininkų D-jos Centro Valdybos Pirmininku. Mirė staiga Bostone nuo širdies smūgio.

FILIST. DR. JONAS PAPLĖNAS (Paplauskas) -- (1906-1960) ekonomistas, visuomenės veikė-

Lietuvių suruoštoje protesto demonstracijoje lapkričio 4 d. New Yorke prie Jungtinių Tautų rūmų B. Paprockienė ir dr. M. Žukauskienė neša plakatą.

P. Gudienė ir E. Cibienė demonstracijoje dalyvavo apsirengusios tautiniais rūbais.

Prel. J. Balkūnas kalbėdamas angliškai į minią, stebėjusią demonstraciją prie JT rūmų, reikalavo Lietuvai laisvės.

G. Peniko nuotraukos

jas, žurnalistas. 1935-1939 studijavo ekonomiką V.D. Universitete Kaune ir gavo ekonomisto diplomą. 1946-1948 m. studijavo Bonos universitete ir gavo ekonomijos mokslų daktaro laipsnį. Jaunosios Lietuvos S-gos generalinis sekretorius. Liet. Taut. Akademinio Sambūrio Pirminin-

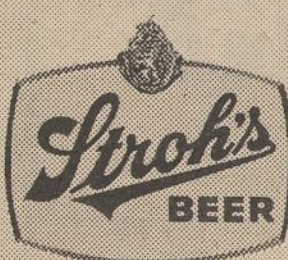
kas, Amerikos Liet. Taut. S-gos Vicepirmininkas. Rašė straipsnius Jaunojoje Kartoje, Vaire, Akademike, Lietuvoje, Mūsų Krašte, Lietuvių Žodyje, Mūsų Kelyje, Viltyje, Dirvoje, Lietuvos Enciklopedijoje ir Enciklopedija Britanica.

(Nukelta į 6 psl.)

so light, so right, and oh, so refreshing!

enjoy
STROH'S
and taste what
fire-brewing does
for beer flavor!

Premium
quality always ...
popular prices
everywhere!

light
smooth
fire-
brewed

The Stroh Brewery Co. Detroit 26, Michigan

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

MIRUSIEJI IR ŽUVUSIEJI KORPORANTAI

(Atkelta iš 5 psl.)

FILIST. DR. BRONIUS TOMAS DIRMEIKIS (1910-1961). Teisininkas ir žurnalistas. 1942 m. Vilniaus Universitete gavo teisių daktaro laipsnį. Dėstė Prekybos institute Klaipėdoje prekybinę teisę. Buvo "Lietuvos Aido" vyr. redaktoriumi. Chicagoje redagavo žurnalą "Margutis" ir buvo radio programoje žinių pranešėju. Yra parašęs daug straipsnių įvairiais aktualiais mūsų gyvenimo klausimais, turėjo didelį iššmokslinimą, mokėjo labai gerai keletą vakarų Europos kalbų, buvo gabus ir logiškas spaudoje ir savo pranešimuose per radio. Mirė Chicagoje staiga nuo širdies ligos.

FILIST. ADV. JUOZAS BATAITIS (1894-1961). Kaune visą laiką iki 2-jo Pasaulinio Karo buvo advokatu. Savo darbštumu ir gabumais buvo išėjęs į pirmiečių advokatų tarpą. Vienu laiku buvo Liet. Taut. Sąjungos Kauno Skyriaus Pirmininku. Nuo bolševikų teroro pasitraukė į Vokietiją, kur dirbo visuomeninį darbą. Mirė Heidelbergo nuo vėžio ligos.

FILIST. DR. ALEKSANDRAS DUMBRYŠ (1900-1954). Užbaigęs mokslus, jis buvo paskirtas Ukmergės ligoninės vedėju, kur iki 2-jo Pasaulinio Karo dirbo ir drauge vertėsi laisva gydytojo praktika. Emigravo į Ameriką, apsigyveno New Yorke kur ir mirė nuo širdies ligos.

FILIST. DR. STEPONAS STANKUS (1906-1960). 1943 m. Vilniaus Universitete, apgynęs disertaciją, įgijo ekonomijos mokslų daktaro laipsnį. Vilniaus Universitete dėstė Finansų mokslą. Yra buvęs Taupomųjų Valsčių Kasų Valdytojo padėjėju ir Finansų M-jos Prekybos D-to Direktoriumi. Mirė Chicagoje nuo vėžio ligos.

FILIST. PETRAS GLEMŽA (1909-1959). Jaunystėje buvo mokytoju, aktyviai reiškėsi tautinėse organizacijose. Nuo 1940-1944 buvo Rokiškyje advokatu. Mirė Chicagoje nuo širdies smūgio.

FILIST. JONAS MAŽIONIS (gimęs apie 1910 -- mirė 1960) Gimęs Anglijoje, Studijavo ir baigė teisės mokslus V.D. Universitete Kaune ir dirbo Amerikos Pasiuntinybėje Kaune. Bolševikams okupavus Lietuvą, buvo perkeltas tarnybai į Stokholmą, Švedijon. Yra dirbęs Amerikos Pasiuntinybėje Maskvoje, Paryžiuje, Londone ir State Departmente Washingtono. Mirė Londone nuo širdies smūgio ir palaidotas Stokholme, Švedijoje.

FILIST. JONAS DĄSKUS (1910-1957) Studijavo ir baigė ekonomijos mokslus V.D. Universitete Kaune ir įgijo diplomuoto ekonomisto diplomą.

SEN. VLADAS VIRAKAS. Mirė 1952. Buvo aktyvios tarnybos Lietuvos kariuomenės karininkas. Studijavo Technikos Fa-

kultete Kaune inžinerijos mokslus. Tragiškai žuvo, būdamas dar jaunas, Chicagoje.

SEN. JURGIS MERKYS (1907-1933). Paryžiuje studijavo teisę. Tarnavo Užsienio Reikalų M-joje ir nuo 1931 m. Lietuvos Pasiuntinybėje Paryžiuje. Bendradarbiavo Lietuvos Aide ir kurį laiką redagavo Skautų Aidą. Mirė Paryžiuje.

SEN. JONAS AUŽELIS (gimęs apie 1890, mirė 1939) Studijavo Kaune humanitarinius mokslus. Ilgą laiką buvo Vidaus Reikalų M-jos kanceliarijos viršininku. Buvo socialus ir labai draugiškas būdą. Mirė nuo širdies smūgio.

SEN. JUOZAS BALKUS (Mirė 1932) kilęs iš Vilniaus krašto. Studijavo Kauno Universitete humanitarinius mokslus. Buvo mokytoju. Mirė jaunas nuo plaučių džiuvos.

Mirusieji seniorai, apie kuriuos stokoja daugiau žinių: Ksaveras Strielčiūnas, Bronius Saladzius, Antanas Bernotas, Marijonas Kocėnas, Jonas Pranskietis.

ŽUVUSIEJI NUO LIETUVOS OKUPANTŲ:

FILIST. JULIUS INDRISČIŪNAS (1901-1943) gimė Peluodžiuk. Pa-

HEARING AIDS

VISKAS
AUSYJE
\$99.50

Skambinkite MA 1-0440
arba rašykite
ACOUSTICON OF
CLEVELAND
845 Prospect Ave.

Visais namų, automobilių ir kitais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudos įstaigų Clevelande.

Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolaidos geriams mašinų vairuotojams.

Mūsų "REAL ESTATE" įstaiga yra narys "NORTH-WEST MULTIPLE LISTING SERVICE".

ATSTOVAS
VYT. SENKUS
WO 1-6820
M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

UŽSAKYKITE GĖLES TELEGRAFU
Gėlės visoms progoms — vedyboms, laidotuviams ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI

Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad. nuo 10:30 - 1:30

Telef. namų 431-6558 6901 Superior Ave.
Krautuvės — 431-6339 Cleveland 3, Ohio

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345
13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DAILIDĖ,

lietuvis pėndradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO NAMAI - JŪSŲ NAMAI

Visi kviečiami lankytis ir jaukiai praleisti laiką.

Klube veikia skaitykla, kurioje rasite beveik visus lietuviškus laikraščius ir žurnalus, penktadieniais galite klausyti radijo valandėles bei pasistiprinti bulviniais blynais ir kitokiais valgiais.

6835 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio EX 1-1143

švitinio valsč. Šiaulių apskr. Molus. Tragiškai žuvo, būdamas dar jaunas, Chicagoje.

Nuo 1923 m. studijavo teisę Kauno Universitete ir 1927 m. gavo diplomuoto teisininko diplomą. Buvo Taikos Teisėju, advokatu, Vyr. Notaru, Finansų Vice-Ministeriu, Finansų Ministeriu, Paskutiniojo Lietuvos Seimo pirmuoju Vicepirmininku. Lietuvoje buvo L.T. Sąjungos Vyr. Vado-vybės nariu. Buvo visuomeniškas, gabus ir greitos orientacijos. 1941 m. liepos m. 13 d. buvo vienas iš pirmųjų žiaurių okupantų - bolševikų suimtas, kalintas Kauno kalėjime, išvežtas į Sibirą, kur bolševikų nukankintas ir mirė.

FILIST. KAZIMIERAS KAZLAUSKAS (1894 - mirė Sibire apie 1945 m.). Mokėsi Kaune. 1925 m. baigė Teisių Fakultetą ir gavo diplomuoto teisininko diplomą. Buvo Kauno Apygardos Teisme kandidatu, Tardytoju, Ypatingai Svarbioms byloms tardytoju, Kauno Apygardos Teismo Teisėju ir Apeliacinių Rūmų Teisėju. 1941 m. buvo bolševikų suimtas, išvežtas į Sibirą, kur ir mirė.

FIL. EDVARDAS ZABARAUSKAS (1908-1941). Baigęs Kaune teisę ir įgijęs diplomuoto juristo diplomą. Buvo Prezidento kanceliarijos referentu, Kauno Radiofono Direktoriumi. Žuvęs paslaptingoje aplinkybėse nuo bolševikų rankų.

SEN. ANTANAS VALIUKĖNAS (1913-1954). Studijavo Kauno ir Žiuricho universitetuose humanitarinius mokslus. Buvo labai gabus žurnalistas, Akademiko, Jau nosios Kartos, Vairo redaktoriumi. Mirė Sibire bolševikų kalėjime.

SEN. JONAS KARUTIS - savanoris kūrėjas, 2-jo Vyties Kryžiaus kavalierius, karo invalidas.

SEN. LIUDVIKAS ALEKSANDRAS VIRŠILA (1919-1943). Studijavo teisę V.D. Universitete Kau-

Lapkričio 4 d. Clevelande įvyko trijų Balso skyrių valdybų susirinkimas, kuriame dalyvavo ir naujasis Balso direktorius dr. V. Ramanauskas. Sėdi iš kairės: F. Eidimtas, Z. Obelenis, P. Banionis, P. Pročkys, dr. V. Ramanauskas, P. Mikšys, J. Kubiliūnas. Stovi: St. Astrauskas, A. Rukšėnas, V. Apal-nius, K. Gaižutis, J. Balbatas, P. Makarskas ir St. Lazdinis.

ne, pagrindžio kovotojas laike Vokiečių okupacijos. Mirė Vokietijos kalėjime.

SEN. VYTAUTAS PLIUŠKEVIČIUS, studijavęs ekonomijos mokslus V.D. Universitete Kaune, buvęs L.S.T. Korporacijos Neo-Lithuania Pirmininkas. Mirė Sibire.

SEN. KAZYS JUOZAPONIS, savan. kūrėjas, Klaipėdos Krašto sukilimo dalyvis. 1941 m. baissiomis birželio trėmimų dienomis, velionis Kazys, pasinaudodamas geležinkelio padėtimi, Vilnelės stotyje, suorganizavo tremiamųjų ešalono išlaisvinimą -- pradėjo atidarinėti vagonus, tačiau sargybos buvo pastebėtas ir nukautas.

SEN. MARIJONAS STAŠKEVIČIUS (1916-1941) žuvo bekovoda-

mas su bolševikais Aleksote.

SEN. KAZYS ŽEMAITIS, studijavo mediciną. Žuvo kovose su bolševikais 1941 m.

SEN. I. BLEKAITIS, žuvo kaip partizanų būrio vadas Birštone 1941 m.

SEN. ANDRIUS RADVILA žuvo kovos lauke besikaudamas su bolševikais 1941 m.

SEN. ZIGMAS STABINSKAS -- nužudytas bolševikų kalėjime. Studijavo teisę ir buvo Žemės ūkio M-jos kanceliarijos viršininku Kaune.

Išsėkitės, mieli kolegos, amžinoje ramybėje. Tegul Jums būna lengva žemė, kuri Jus dengia.

DIRVA METAMS
TIK \$10.00

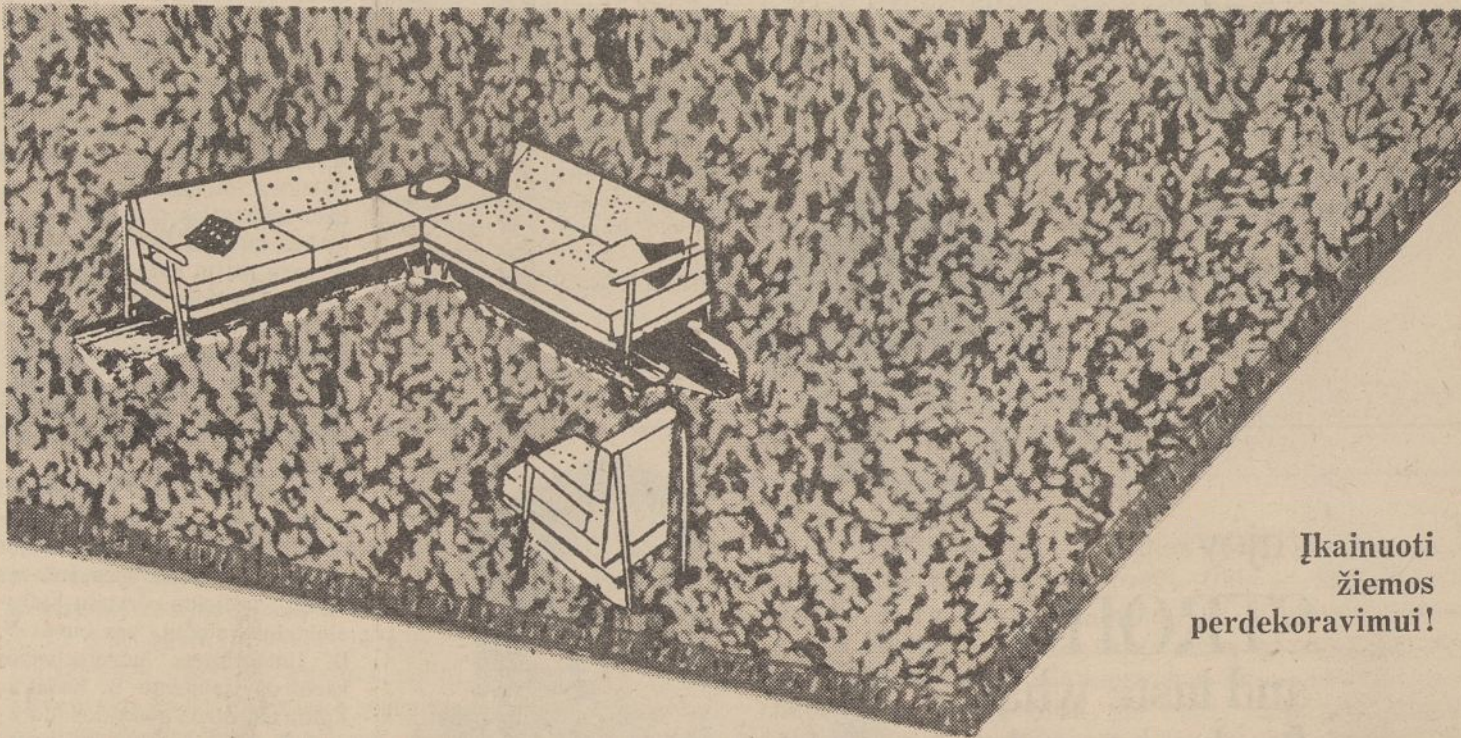
DIRVOJE GAUNAMOS — ir galima užsisakyti paštu — šios knygos:

Lithuania — Land of Heroes\$4.75
Leave Your Tears in Moscow\$3.95
R. Spalis — Ant Ribos \$5.00
Br. Raila — Tamsiausia prieš Aušrą\$5.00
Br. Raila — Iš paskendusio pasaulio\$5.00
J. Gliaudos — Ikaro Sonata2.00
Visa eilė kitų Draugo, Karvelio, Terros, Nidos išleistų knygų.
Teiraukitės — knygų reikalų suteiksime visas informacijas.

EAGLE STAMPS VISAD PADIDINA SANTAUPAS

the MAY co's (4) BASEMENT stores

DOWNTOWN — HEIGHTS — PARMATOWN — SOUTHGATE

Įkainuoti
žiemos
perdekoravimui!

12x15 pėdų dydžio guma padengtomis
apačiomis pliušiniai VISCOSE RAYON

Spurguoti kilimai

• Nutrie • Green • Sandalwood • Beige

Nepaprastų spalvų viscose rayon medžiaga peraušti kilimai su standriomis apačiomis ir neslystančiu guminiu pamušalu. Ištiesai apaustais kraštais, sudarant puikų audinio išpūdį. Guminiai pamušalai užtikrina jų pastovumą norimoje pozicijoje. Idealūs kiekvienam kambariui jūsų namuose. Pasirinkite iš mūsų patrauklių daugiaspalvių kombinacijų.

Patogios išsimokėjimo sąlygos —
NEREIKALINGAS ĮMOKĖJIMAS

39.⁸⁸

8x12 pd. dydžio 19.88
6x9 pd. dydžio 11.88

Galite užsakyti paštu ar telefonu... CHerry 1-3070

BASEBENT RUG DEPARTMENT... THE MAY COMPANY, ALL 4 STORES, INCLUDING SOUTHGATE

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• L. S. T. Korp! Neo-Lithuania Clevelande kviečia lietuvių visuomenę atsilankyti į 40 m. sukakties minėjimą, kuris įvyks lapkričio 17 d. (šeštadienį), 7 val. vak. Šv. Jurgio parapijos salėje.

Minėjimas prasidės iškilmingu aktu. Po akto — pobūvis-vakarienė.

Pobūviui pakvietimus reikia užsisakyti iš anksto, skambinant V. Vinclovai telefonu 261-1794.

Lapkričio 18 d. ryto bus iškilmingos pamaldos, o po jų vykstama aplankyti Garbės Nario Prezidento A. Smetonos kapas Mauzoliejuje.

• Vysk. Valančiaus lituanistinė mokykla prašo tėvų sumokėti už vaikų mokslą, nes tai yra vienintelė priemonė išpildyti finansinius įsipareigojimus. A. Vasiliauskas šeštadieniais būna mokykloje ir tėvai prašomi jam sumokėti.

• Juozas Luiza, clevelandiečių Jurgio ir Julės Salasevičių žentas, čia gimęs ir augeis, staiga mirė lapkričio mėn. 7 d. Jis buvo vienas iš keturių Luizų brolių, visi muzikai, turėjo savo

SLA pobūvio lapkričio 10 d. Clevelande meninės programos išpildytojai: M. ir R. Jokubaitytės, G. Karsokienė, V. Gatautytė, F. Kaminskas, N. Braziulienė ir Z. Pekus.

šokių orkestrą, žinomą visame Clevelande.

Su savu jaunesniu broliu Petru Luiza (Alvinas Salasevičius vyras) ilgus metus veikė Lietuvos Vyčių kuopoje ir kartu su Salasevičiumi atlikdavo vaidinimus ir muzikalius vakarelius. Dažnai pagelbėdavo kitoms organizacijoms ir Dir-

vai išpildyti programas.

Kaip 1933 m. Dirva buvo pradėjusi lietuvišką radijo valandėlę, Luizai ir Salasevičius padėdavo išpildyti dainų ir muzikos programas.

Juozas su savo žmona Antanina išaugino tris sūnus, vienas jų ruošiamas į kunigus. Kiti Juozo broliai: Antanas ir Stasys. Visi keturi Luizai buvo išauklėti gerai patriotais lietuviais. Velionis Juozas palaidotas šv. Kryžiaus kapinėse. Pamaldos buvo šv. Brigitos bažnyčioje, šeštadienį.

Jo šeimai ir artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą. (kk)

ELENA MAŽEIKAITĖ neseniai Clevelande susituokė su Lawrence Templay.

Talio nuotrauka

Žaibo žinios

Ar tu žinai kad jau užsidarė vasaros sporto sezonas? Jei tau yra dvidešimt metų ir nesi sportininkas ar koks nors sporto vadovas, tai tikriausia nežinai. Nebent skaitai kokiam nors laikraštyje trumpai aprašytus sportininkų rezultatus.

Clevelandas yra pasižymėjęs, kaip turintis mažiausia žiūrovų sporto rungtynėse. Kas praėjo negali gražinti.

Neužilgo prasidės žiemos sezonas, apimantis tinklinio, krepšinio ir stalo teniso varžybas. Visi klubai jau treniruoja sportininkus rungtynėms su kitais klubais.

Žymiausios ateinančio sezono varžybos Clevelande bus XIII-jų Š.A. Lietuvių Sportinių Krepšinio ir Tinklinio pirmenybės, kurios numatomos 1963 m. balandžio 20-21 d.

Jos yra pačios svarbiausios sezono rungtynės. Suvažiuoja daugiau, negu dešimt klubų ir visi bando laimėti. Kas laimės? Nieks nežino, bet jei jūs ateisite pažiūrėti, tai jūs žinosite kas ir kaip laimės. Rungtynės yra tikrai įdomios ir ten būtų geriau praleistas laikas negu žiūrėti T.V. arba taip sau plepant apie dienos menkičius.

Ar šiuos metus sportininkai turės savo moralinę paramą per rungtynes, ar tu ten būsi?

Dalė Čiurlionytė

• Lithuanian Village akcijos perkant, jūs neaukote, o investuojate savo sutaupą į pelningą verslą. Visi lietuviai privalėtų prisidėti prie lietuvių įmonės ugdymo ir plėtimo. Tat — pirkime visi Lithuanian Village akcijas.

• Salamander krautuvė jau yra gavusi naujausių rudens ir žiemos sezono modelių batų. Katalogus galite gauti Baltic Delicatessen, Lietuvių Prekybos Namuose ar parašius į Salamander krautuvę. Katalogai bus pasiųsti paštu. Smulkiau žiūr. žemiau dedamą skelbimą.

KAS DIRVOS NESKAITO — DAUG NUSTOJA

• Išnuomojamas kambarys, moteriai ar vyrui, galima su pilnu išlaikymu.

1020 East 76th Street

UT 1-0462

(132, 133)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms ir bet kuria SSSR dalį. Licensed by Vneshposiltorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrį:

• ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
• BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
• BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 2-2674
• BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
• BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
• CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
• CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
• CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
• DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5355
• GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W. GL 8-2256
• HAMTRAC, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
• HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Avenue CH 6-4724
• IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
• YOUNGSTOWN 3, Ohio, 21 Fifth Ave. RI 3-0440

* YONKERS, N. Y., 235 Neppenhan Ave.... GR 6-2681

(atidaryta nuo treči. iki penkt. 5-9 val., šeštad. 10-9 val. sekmadieniais 1-6 val. p.p.)

• LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. ... AN 1-2994
• LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
• NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
• NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
• NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
• NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
• PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
• PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6387
• PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PU 5-5892
• PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street HO 1-2750
• SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
• WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
• WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868
• VINELAND, N. J. — W. Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg. Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE (SLA)

Lietuvių patriotų organizacija gyvuoja nuo 1886 m. ir jau atšventė savo DEIMANTINĮ JUBILIEJŲ.

SLA didžiausia ir turtingiausia fraternalinė organizacija lietuvių tarpe turi daugiausia narių ir valdo didžiausią kapitalą.

Sąmoningas lietuvis NEIESKO KITUR APDRAUDOS, bet stoja nariu į SLA, nes žino — 1) kad SLA apdrauda gera, geresnė nėra, 2) SLA apdrauda pigi, nes savitarpinės pagalbos pagrindu veikdamas SUSIVIENIJIMAS pelno neieško, o stengias savo nariams teikti visokeriopą pagalbą ir fraternalinę globą, 3) SLA apdrauda yra saugi, nes paremta dideliais rezervais.

SLA DUODA GYVYBĖS APDRAUDĄ nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA Taupomosios apdraudos svarbios jaunimui ir šeimos apsaugai nuo netikėtų sunkumų.

SLA akcidentalė apdrauda reikalinga šiais laikais kiekvienam.

SLA ligoje pašalpa tuo svarbi, kad ligos atveju narys ją gauna pats.

SLA galima gauti apdraudą nuo gimimo dienos iki gilių senatvės.

SLA kuopos yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose, jos teikia žinias apie apdraudos ir įstojimo sąlygas.

Kas nori platesnių informacijų tegu rašo į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30 Street
New York 1, N. Y.

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

SUPERIOR SAVINGS

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

VISAIS
APDRAUDOS
REIKALAIS,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę
**PAULINA
MOZURAITIS-BENNETT**
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24

SALAMANDER

firmos rudens ir žiemos sezono batai, nauji modeliai moderniose spalvose jau gaunami Clevelande.

- Batai visai šeimynai.
- Kambariniai bateliai.

2546 Lorain Ave.
Cleveland 13, Ohio
Tel. 241-6788

DIRVA

Nr. 132

1962 m. lapkričio 14 d.

KAS IR KUR?

• **Juozas Bachunas** ir ponis lapkričio 25 d. iš San Francisco išplaukia į Australiją. Į Tabor Farm ketina grįžti ateinančių metų balandžio mėn.

• **Aloyzas Jančys**, iš Rochester, N. Y. atsiuntė Lietuvos Nepriklausomybės Fondui 50 dol. surinktų aukų.

• **ALT S-gos Richmond Hill**, N. Y. skyriaus narių susirinkimas įvyks lapkričio 17 d. E. Povilauskienės bute. Kviečiami visi nariai atsilankyti. Skyrimui šiuo metu pirmininkauja J. Si-rusas.

• **Muz. J. Bertulius** pagerbt, Kanados ukrainiečiai Toronte spalio 19 d. surengė jo kūrinių koncertą, kuriame lietuvių atstovavo solistė J. Liustikaitė. J. Bertulis su ukrainiečiais artimai bendradarbiavo Vokietijoje ir, persikėlęs į Ameriką, ryšių nenutraukė. Jis ukrainiečiams specialiai sukūrė simfoninę poemą "Dnipro".

OMAHA

* **PIANISTE SILVIJA KAZLAUSKAITE**, jauniausioji ir garsiausioji Omahos lietuvių muzikinė pajėga, vienų prekybos namų atidarymo proga vėl pasirodė vietinės televizijos programoje.

* **KUN. PETRO ŽARKAUSKO** iniciatyva didinama ir moderninama Šv. Antano lietuvių parapijos bažnyčia. Parapijiečių išsireiškimu klebonas finansinius reikalus sutvarkė lietuviškai: pirmiausia surinko beveik visus pinigų ir tik tada pradėjo darbą.

* **LIETUVIAI MEDŽIOTOJAI** spalio 21 d. sušaukė susirinkimą ir įsteigė Lietuvių Medžiotojų Klubą "Aras". Į valdybą išrinkti: V. Arlauskas, J. Agurkis ir V. Mackevičius. Daugumas klubo narių yra aktyvūs ir bent keliose kitose vietos organizacijose.

Nemedžiotojų sluoksniuose galvojama, kad nuo naujojo organizacinio vieneto labiausiai nukentės žuikiai, fazanai, stirnos ir... vietos visuomeninis veikimas.

(o)

• **Dr. Vyduo Vardo Studentų Šalpos Fondas** netrukus bus legalizuotas. Fondo direktoriais išrinkti: dr. Budrys, A. Kėželis, V. Šliupas, E. Korzonas, A. Ščiukaitė, A. Vengrys, B. Kviklys, L. Maskaliūnas ir A. Stepaitis. Fondą globoja Filisterių Skautų Sąjunga.

• **ALVUDAS** Chicagoje, po gražių vasaros kultūrinių vaikų parengimų, vėl pasirodo Chicago visuomeninei su šviežia nauja rudeni-ne programa — paskaitų ciklu, keldama vaikų ugdymo bei problemomis šeimos klausimais.

Lapkričio 2 d. pedagogas P. Maldeikis skaitė paskaitą Jaunimo Centre apie vaikų bei jaunimo draugavimą. Po paskaitos dalyviai buvo pavašinti. Prie vaišių stalo pasikalbėta aktualiais veiklos klausimais ir aptartas bendrų Kūčių ruošimo klausimas.

DIRVAI AUKOJO

* **SVEČIAI IŠ KANADOŠ** atvykę savaitgalini į SLA Clevelando kuopų ruošą pobūvį ir posėdžius, parodė didelį susidomėjimą Dirvos leidimo technika ir pačiu laikraščiu.

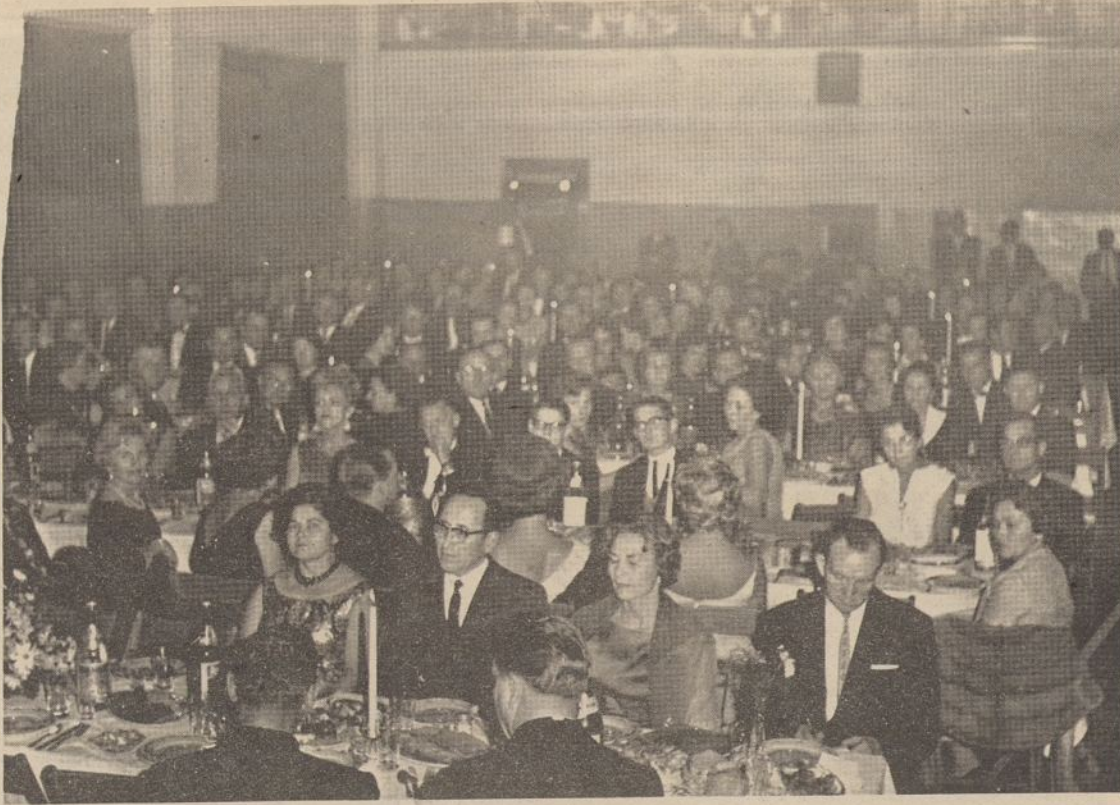
Didesnė grupė svečių sekma-dienį, lapkr. 11 d. atsilankė redakcijoje ir spaustuvėje ir pasirašė svečių knygon.

Ta proga V. Bačėnas ir Z. Piliponis užsisakė Dirvą, o kiti paliko aukų laikraščiu paremti, jų tarpe:

V. Zakas	2.00
J. Dambaras	2.00
S. Jokubaitis	2.00
A. Juzeliūnas	2.00
V. Cibulis	5.00

DIRVOS METINĖS ŠVENTĖS PROGA PAAUKOJO:

J. Suslavičius, Longlac	5.00
Dr. J. Ramunis, Chicago	5.00
VI. Mieželis, Chicago	5.00
St. Trinka, Chicago	1.00
M. Gecevičius, Cleveland	5.00
M. Sketerytė, Brooklyn	2.00
J. Kuprėnas, Washington	2.00
S. Gestautas, Chicago	5.00
R. Grazewich, Irvington	2.00
A. Ščiuka, Dorchester	2.00
E. Petrikonienė, Omaha	2.00
R. Tamulionis, Detroit	2.00
S. Jatulis, Garwood	1.00
J. Tumosa, Toronto	10.00
J. Čėsna, Chicago	1.00

Detroito Lietuvių Namų atidarymo šventės dalyviai.

J. Gaižučio nuotrauka

VAIŠĖS SAVUOSE NAMUOSE

Aptilus kirvių, mašinų ir plaktukų garsams, užbaigus būtiniausius remonto darbus, spalio 27 dieną iškilmingai buvo atidaryti Lietuvių Namai Detroito.

Ižanginį žodį tarė šventei ruošti komiteto pirmininkas Jonas Kriščiūnas pristatydamas už garbės stalo išsiriavusias Lietuvių Namų Detroito Draugijos ir Dariau ir Girėno Klubų valdybas.

Trumpu žodžiu į šventės dalyvius kalbėjo pirmininkas Vincas Šarka, pabrėžęs savo pasitenkinimą, kad Detroito lietuviai, po dešimties metų laukimo, pagaliau drįso įsigyti nuosavus namus.

Jis atkreipė dėmesį ir padėkojo Atkočiūnams kaip iniciatoriams ir labiausiai prisidėjusiems prie tikslo įgyvendinimo. Jis dėkojo visiems prisidėjusiems prie namų pirkimo ir jų remontavimo ne tik darbais, pinigais bet ir gerais patarimais, taip pat šventės rengėjams ir visoms šeiminiškėms. V. Šarka pareiškė viltį, kad šie namai prisidės prie tautinio charakterio ugdymo ir jo išlaikymo priaugančioje Amerikos lietuvių kartoje ir tuo pačiu padės daugiau suartėti jauni-mui su senimu.

Trumpai, bet nuoširdžiai kalbėjo šios šventės didžiausias kaltininkas, Da-

Z. Kálnauskas, Elizabeth	2.00
M. Janukaitis, Detroit	5.00
Z. Jaunius, Chicago	1.00
A. Gubilas, Detroit	1.00
Dr. J. Ramonas, Orland Pk.	5.00

* **KULTŪROS KONGRESO** surengimas reikalauja nemažai išlaidų. Lietuvių visuomenė prašoma kongreso rengimą paremti finansinėmis aukomis. Aukus siųsti JAV LB Centro Valdybos išdininko adresu: Zigmas Dailidka, 5921 So. Fairfield Ave., Chicago 29, Ill.

* **JONAS JASAITIS** JAV LB Centro Valdybos pirmininkas praėjusį savaitgalį lapkričio 10-11 dienomis, dalyvavo Vliko sesijoje New Yorke. Šia proga vyko pasitarimai su New Yorko, New Jersey, Hartfordo apygardų valdyboms ir vietos Tarybos nariais.

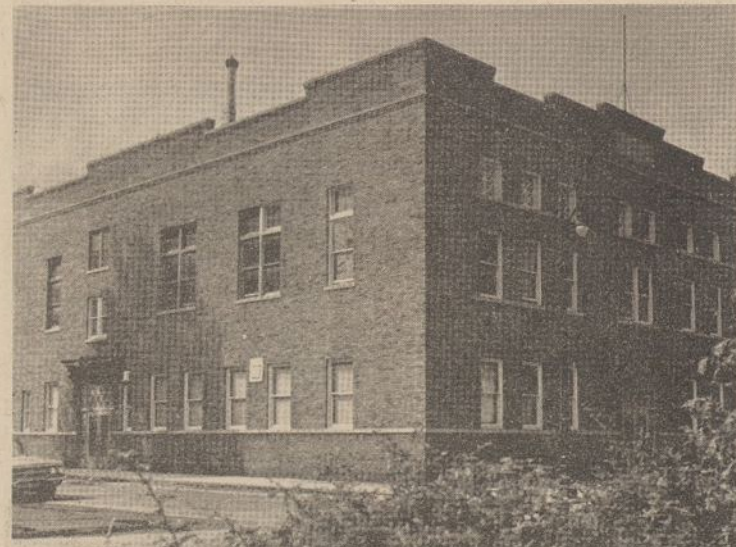
* **PLB SEIMAS** įvyks 1963 m. rugpjūčio 31 ir rugsėjo 1 dienomis Toronte, Kanadoje. JAV lietuvių atstovavimą sprendžia JAV LB Taryba.

* **LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGOS** Detroito skyriaus susirinkime, išrinkta nauja 1962-63 m. valdyba: pirm. V. Šeputa, vicepirm. B. Tatarūnas, išd. J. Jokšaitė, vid. reik. sekr. V. Liaudanskytė, užs. reik. sekr. G. Staniulytė.

Visais reikalais kreiptis pas pirmininką V. Šeputą, 20030 Houghton, Detroit 19, Mich.

VINCAS ŠARKA, Lietuvių Namų Draugijos pirmininkas sveikina šventės dalyvius.

Naujai įsigytieji Lietuvių Namai Detroito.

J. Gaižučio nuotrauka

rius ir Girėno Klubų pirmininkas Jonas Atkočiūnis.

Žodžiu sveikino A. L. B. pirmininkas VI. Pauža ir Michigano Lietuvių Gydytojų Draugijos pirmininkas Dr. V. Majauskas. Namų šventinimo apeigas atliko kun. Vik. Kriščiūnevičius.

Meninę programą atliko Galinos Gobienės vadovaujama tautinių šokių grupė "Šilainė" ir baletu šokėja Danutė Miškinytė.

Programa buvo išpildyta

be priekaištų, už ką šventės dalyviai padėkojo karštais plojimais.

Šventės metu į namų šeiminkų eiles įsijungė su simtineis Detroito Lietuvių Gydytojų Draugija, K. K. Kodačiai, J. Racevičius ir St. Pažėra.

Jonas Gaižutis

Kas aš būsiu?

"Kas aš būsiu?" ims klausyti savo tėvėlių visi vaikai, kai sužinos apie Vaikų Kaukių vakarą, kuris įvyks per užgavenes.

Tad jau dabar kviečiamos visos mamytės pagalvoti ir nuspręsti, kuo pavirs jų mergytės ir berniukai per smagiąją Vaikų Šventę — Užgavėnių Kaukių vakarą. Net Lašininis ir Kanapi-

NEW HAVEN

Maironiui paminklas

Lietuvių Bendruomenės apylinkė lapkričio 17 d., 7 val. vak. (punktualiai) lietuvių šv. Kazimiero parapijos salėje, 339 Greene St., New Haven, rengia vakarą paminėti Maironį.

Programoje: dail. Vytauto Jonyno paskaita "Maironis nemirė". Apie Maironį kaip poetą, rašytoją P. Jurkus pademonstruos garsinę filmą. Bridgeporto oktetas, vadovaujamas P. Ras-to išpildys dainų ir žodžio pyne iš Maironio kūrybos. Waterburio kvartetas, vadovaujamas prof. Aleksio, padainuos Maironio kūrinius. Aktorius Zemaitaitis padeklamuos. New Haveno tautinių šokių grupė vadov. Lino Mikalavičiūtės pašoks tautinius šokius. Linutis Lipčius pasakys eilėraštį iš dėdės kūrybos.

Po to, geram orkestrui grojant, šokiai ir bufetas. Pelnas skiriamas Maironio paminklui — jo vardo fondui. (at)

CHICAGOS PARENGIMŲ KALENDORIUS

Chicago Lietuvių Organizacijos, kurios pageidauja, kad jų ruošiami parengimai būtų įtraukti į šį kalendorių ir vėliau po įvykio paminėti "Dirvoje", prašomos kreiptis į "Dirvos" Bendradarbių Klubą Chicagoje Valdybą:

Raimundas Mieželis, pirm., 112 Charlton Ave., Willow Springs, Ill., telef. 839-6980. Vytautas Kasniūnas, vice pirm., 3754 W. 70th Pl., Chicago, Ill., telef. LU 5-3617. Mečys Valiukėnas, sekr., 4550 So. Christiana Ave., Chicago, Ill., telef. LA 3-9288. Antanas Šantaras, išd., 7026 So. Artesian Ave., Chicago, Ill., telef. WA 5-0743.

LAPKRIČIO 17-18 D. Chicago vyrų krepšinio turnyras Marquette Parko Fieldhouse salėje.

LAPKRIČIO 18 D. Chicago Lietuvių Tarybos konferencija Jaunimo Centre.

LAPKRIČIO 18 D. Aldonos Valiešaitės-Brusokienės baletu studijos spektaklis Jaunimo Centre.

LAPKRIČIO 18 D. Chicago Skautininkų Ramovės arbatėlė.

LAPKRIČIO 21-25 D. Kultūros Kongresas ir meno paroda Jaunimo Centre.

LAPKRIČIO 23-25 D. Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimas Morrison viešbutyje.

LAPKRIČIO 25 D. Ciceroparapijos klebono prel. I. Albavičiaus auksinio jubiliejaus minėjimas parapijos salėje.

SAUSIO 27 D. Chicago skautų tautų talentų varžybos Jaunimo Centre.

GRUODŽIO 1 D. Lietuvių kalėdinis pasirodymas Pramonės muziejuje.

GRUODŽIO 2 D. Jaunimo Centro 5 metų jubiliejaus vakarienė.

GRUODŽIO 8 D. Pianisto Antano Smetonos rečitalis Jaunimo Centre.

GRUODŽIO 8 D. Moterų Sąjungos Chicago apskrities susirinkimas Marquette Parko parapijos salėje.

GRUODŽIO 9 D. Sol. M. Kripkauskienės rečitalis Jaunimo Centre.

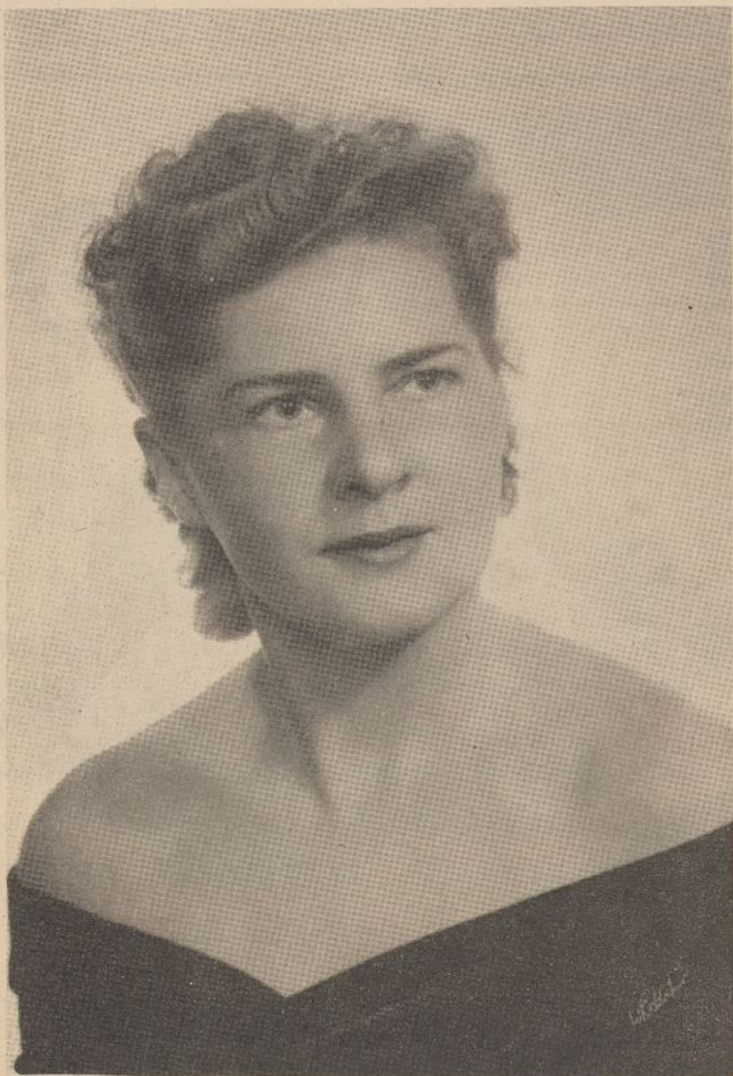
GRUODŽIO 15-16 D. Dramos teatro "Atžalynas" vaidinimas -- B. Pukelevičiūtės 3 veiksmų pasaka "Aukso žąsis" -- Jaunimo Centro salėje.

GRUODŽIO 31 D. Korp! Neo-Lithuania ir Akademinio Sambūrio N. Metų sutikimas Midwest viešbutyje.

GRUODŽIO 31 Santaros-šviesos ruošiamas tradicinis Naujų Metų sutikimas Chicago Music Hall patalpose 9 val. vak.

SAUSIO 5 Scenos Darbuotojų Sąjungos statoma Dario Nicodemio komedija "Gatvės vaikas" Jaunimo Centre.

VASARIO 3 D. Inžinierių ir Architektų Sąjungos balius Ambassador West viešbutyje.

Pianistė ELEONORA DVARIONAITĖ-MINIUKIENĖ, išpildys dalį meninės programos ALT Sąjungos Worchesterio skyriaus tradiciniame koncerte-baliuje, kuris įvyks lapkričio 25 d. Maironio parke.

Chicagoje įvykusiame Tautų Festivalyje, tarp 71 tautybių gražiai užsirekomendavo lietuviai. Scenos programą išpildė Cicero tautinių šokių grupė Žilvytis, vadovaujamas V. Remeikytės, gi parodai įrengti daug prisidėjo Z. Juškevičienė, B. Strikaitytė, A. Sidzikauskaitė, A. Avižienytė ir kt. Nuotraukoj prieky sėdi D. Orentaitė, latvaitė Klavins ir K. Krumplytė. Antroje eilėje sėdi, penkta iš kairės, Z. Juškevičienė.

V. Noreikos nuotrauka